

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . " 2-20
za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V spravi prejemov mesečno . . . " 1-70

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . " 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENECE

Inserati:

Enostolpna pettirista (72 mm):
za enkrat . . . po 18 v
za dvakrat . . . " 15 "
za trikrat . . . " 13 "
za večkrat primeren popust.

Poročna oznaka, zahvale, osmrtnice itd.:
enostolpna pettirista po 2 v.

Poslano:

enostolpna pettirista po 40 v.
Izhaja vsak dan, izjemoma ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vojni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ograke 26.511,
bozn.-hero. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Brezuspešni laški napor za tolminko obmostje.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Ob gornji Soči, 29. avg.

Danes teden sem poročal, da bitka za obmostje Tolmin—Sv. Lucija, ki traja že od 14. avgusta dalje, še ni dosegla vrhunca. Po silovitosti kanonade in vehemenci sovražnikovih naskokov sodeč je bilo pač domnevati, da je sovražnik že tedaj napel vse sile, da bi dosegel svoj cilj na tem odseku, to je prodrli našo fronto med Tolminom in Sv. Lucijo. Po brezuspešnem napadu, ki je sledil strahoviti kanonadi koncem prejšnjega tedna, je res nastopil precejšnji mir, ki je trajal od 23. do 26. avgusta. Med tem časom je sovražnik s svojimi topovi trkal na našo fronto in z manjšimi naskoki sondiral teren; večji ljuti spopadi so se vršili v odseku pri Tolminu, zlasti pa je sovražno vodstvo navedene dni osredotočilo svoje napadalne sile v odseku Bovec—Rajbl, odkoder se je čulo silovito grmenje topov. Tudi v ožjem krnskem ozemlju, dalje na Mrzlem vrhu ter pod slemenom, ki veže Mrzli vrh in krnsko pogorje, so se italijanski napadi ponavljali. Med tem časom je sovražnik proti obmostju, katero tvori višina Kozmarice (888 m) ter Sv. Marija, ležeči na desnem bregu Soče ob Sv. Luciji med Selom in Tolminom, koncentriral ogromne sile svojega topništva vseh kalibrov. Celo pogorje, ki se vleče ob desnem bregu Soče nasproti gori imenovani višnina, je sovražnik natpal s topovi, t. j. greben Kolovrata in njegov južni izrastek Ježo, dalje takozvani Pavličevgrad (Hrad vrh), Koto (606 m) itd.

Tudi naše vodstvo ni mirovalo in je za Italijane pripravilo dovolj presenečenj. Že 27. t. m. so Italijani zopet začeli s svojimi topovi obsipavati našo fronto; nakrat pa je začelo nad njihovimi pozicijami vršanje in žvižganje, katerega jakost si more samo oni predstavljati, kdor je kedaj čul delovanje naših motornih baterij; pero je preslabo, da bi opisalo silovit vtis na okolico te baterije ali celo učinek takega izstrelka. Sovražne baterije so kar obmolknile, ko so iz vratolomne višave začeli v njih vrste padati prvi »somi«, kakor artiljeristi imenujejo te izstrelke nezaslišane obsega. Na večer 27. t. m. se je prikazal

sovražni aeroplan v meglenih višavah nad nami, da bi odkril pozicijo tega nevarnega protivnika. Vrniti se je moral, ne da bi dovoljno rešil svojo nalogo, kakor nam je dokazovala smer ognja sovražnikove artiljerije dne 28. avgusta. Italijani so svoje topništvo še ojačili z možnarji težkega kalibra in vsa njih žrela so bruhala ogenj in jeklo na višine severozapadno od Sv. Lucije ter na dozdevne pozicije naše težke artiljerije, kakor tudi na tolminko obmostje. Ta odsek fronte, jedva 7 km zračne črte dolg, je bil obdarovan z najmanj 10.000 izstrelki vseh vrst, od ekrazitnih granat iz 21 cm možnarjev do 7 mm ličnih izstrelkov, takozvanih gorskih brizgalnic. Naša težka artiljerija je nemoteno in z lepimi uspehi odgovarjala.

Italijani so jo z mrzlično naglostjo morali odkriti iz važne pozicije, v kateri so se že vgnjezdili. Artiljerijski opazovalci so poročali grozovite podrobnosti o učinkovanju našega ognja. Sovražnik je zato z vso ljutostjo naperil svoj ogenj na gori navedene naše postojanke in prometne zveze v zaledju. Navaden račun kaže, da je najmanj deset vagonov jekla in železa deževalo na ta kratki odsek tekom enega dneva; 10.000 izstrelkov povprečno 10 kg (nizko vzeto) = 100.000 kg. Težke dneve smo doživeli 17. julija, 14. do 22. avgusta itd.; toda Italijan je 28. in 29. avgusta v jakosti artiljerijskega ognja na tej fronti rekord dosegel, kot so zatrjevali artiljeristi, ki so se udeležili majnikove bitke pri Gorlicah. Nemim pričam tega prizora na vznožju gori navedenih vrhov so otropeli čuti za vse te vtise; toda naši junaki tam na grebenu menda nimajo živcev, kajti kakor hitro je sovražnik smatral naše pozicije dovolj omajane, kritja dovolj razdrta, järke razdejane in žične zapreke porušene ter se je proti večeru dvignil iz svojih jarkov z naskokom, tedaj je zopet naletel na nezlomljen odpor naših bojnih čet. Naskok za naskokom je bil gladko odbit, kar niso opravile puške, to je dokončal bajonet. Sovražniku se mora priznati, da se je v bojih na Soči naučil vztrajnosti in da tudi on mirno gleda smrti v obraz, kadar mu iz žrtv klije zmaga. Dokaz tega

je 200 Italijanov, ki so se dali nocoj na višinah pred Sv. Lucijo do zadnjega moža pobiti, ker se niso hoteli vdati našim vrlim Bošnjakom in Tirolcem; njih poveljnik, mlad poročnik, je izkervavel, preboden nešteto krat. Imamo resnega sovražnika pred sabo; delno pomanjkljivost svoje pehote skuša zenačiti s številom in s svojo močno artiljerijo. Zato pa je slava naših junakov ob Soči tem večja. Vsak zavedni Slovenec, posebno »zadovoljni Kranjec«,

jim je vekomaj dolžan čast in hvalo.

Danes se boji nadaljujejo z nezlomljivo silo na obeh straneh; kanonada se menja s pehotnimi naskoki; sovražnik ne strpi več do mraka in napada pri belem dnevu; zato pa imajo naše puške tem večjo smrtno žetev. Epopeja bojev na Soči še ni končana; zaključila se bode s slavospevom na avstrijskega vojaka.

Dr. —ič.

Cesarjev rojstni dan ob Soči.

Zagrebske »Novine« priobčujejo naslednji dopis s soške fronte:

Kraljev rojstni dan je. Zastave vihralo, zelenje na vseh straneh. Namesto zvonov tulijo topovi. Posebno naš »Marko« (30'5 cm možnar)! Če bi na tisoče psov lajalo v zraku, bi ne bilo tako, kakor kadar se on oglasi. En pozdrav je poslal na Števerjan. Gledam. Oblaki dima. Niti Velebit ni tak, kadar se pokrije z oblaki, predno začne iz njih sipati burjo. Ko se razpuste oblaki, vidim porušeni stolp. Ondi so Italijani opazovali naša prežibanja. Sedaj nas opazujejo z nebes! Iznenadil jih je »Marko«.

Zjutraj so prišli k službi božji vsi častniki od divizije, brigade in od polkov, ki so bili v rezervi. Sv. maša se je vršila v cerkvi oo. kapucinov. Ljubeznjivi in prijazni možje. Že itak krasno cerkev so še bogato okrasili. Poskrbeli so za pevce, ki so nas vse iznenadili s svojim petjem.

Kjerkoli je stalo vojaštvo, je bilo vse okrašeno z zelenjem in cvetjem. Vsakemu se je na obrazu brala radost, veselje. Med obedom ni manjkalo napitnic. Poleg mene sedi nadporočnik Vitič. Že tretja svetinja mu krasí prsi. Čita mi pismo, ki je je dobil od očeta: Veseli se na batine, ki jih bodo dobili Italijani, in pravi, da je že kot deček slišal govoriti: Napoletani bona jente, ma per la guerra non vol niente (Napolitanci so dobri ljudje, a za vojno ne marajo) itd.

Po kosilu sem šel na Kalvarijo. Došel sem pratežno kolono, ki je ravno nesla jed v bojno črto. Ali so veseli! Imajo jedi in pijače in tobaka! Začeli so pogovor o Italijanih. Kako hitro jim teče beseda; vsak tekmuje, da pove svoje. Kakor bi rekel dr. Marjan: »Dalmatincu beseda gladko teče, kakor njegovo olje, in on je vedno dobre ter židane volje, kakor njegovo vino.«

Že smo na vrhu. Tam vidim četo. Stopim bliže. »Hvaljen bodi Jezus, bratje!« »Vsikdar bodi!« »Kako je?« »Dobro, hvala Bogu!« »Pa v cvetju!« »Ej, da. Cesarjev rojstni dan je danes, pa smo okrasili njegovo sliko.« »Kaj pa ti delaš?« »Prstan iz italijanskega šrapnela.« Vidim: skoro vsi nosijo na roki enake prstane. »Če bi nas bilo še desetkrat toliko, kakor nas je sedaj, bi lahko imel vsak svoj prstan, toliko šrapnelov je zmetel na nas Italijan. No, ko se razmeče, bo kmalu konec. Za enkrat pa delamo prstane iz njegovih šrapnelov.«

Večina je bila doma iz kninske in sinjske okolice. Tedaj se oglasi eden in zakliče tovarišu: »Ali ne veš, da Italijan sedaj tod in tod sadi limone, pomaranče in kdo bi vedel kaj še?« »Poglej, pogledaj, kam se je spravil? . . . No, pa naj le sadi. Ko se vrnem, mu limone in pomaranče porinem v grlo! Hujše mu bo, nego Adamu z jabolkom.«

Tako so se šalili dalje. Pozdravim jih in grem k drugim. Srečam poročnika Rišavega. Vrl, hraber častnik. Bil je že ranjen in odlikovan z zlato kolajno. Vodi me na drugo stran gore po globoko v zemljo izkopanem potu. »To so napravili fantje pred par dnevi. Delalo se je noč in dan. Uredili so strelske järke. Kadar je preje deževalo, je segla ljudem voda do pasa, sedaj je vse v redu!« Tako mi tolmači častnik. Medpotoma vidim, da je res vse jako lepo napravljeno. Plazim se mimo vojakov; vse puške so naperjene proti sovražniku. Pazno stoje ob svojih puškah. Grobna tišina. Sto korakov spredaj stoji sovražnik. Tega in onega vprašam tiho: »Kako je?« »Dobro, hvala Bogu!« Tu dospem do poveljnika čete. Naš vrl nadporočnik Dedek, šalivec, veseljak, da mu ni pora, a tudi v boju pravi mož. Pravi junak starega kova. Ravno se je pripravljal, da pozdravi Italijane. »Pridi, Marko, da boš

LISTEK.

Na Krasu.

Na levem boku naših stališč je največ možnosti, da si s kake izmed mnogih višav natančno ogledamo svoje in sovražne bojne črte. Po nagli vožnji dospemo v Divačo (487 m nad morjem), od koder se odcepi železnica v Pulj. Kraj slovi zaradi Škocijanske jame, ki je v bližini. Tu se zdi, da si se preselil na luno. Na levi in desni zmeda širokih, okroglih brezen, ob vznožju pa ti izginja Reka v podzemski svet. S »Štefanijinega razgledišča« si najlepše ogledaš takozvano »Veliko dolino«. Začudiš se, ko vidiš vse te prepade, tesni, rove in jame na veličastnem prizorišču pred seboj. Navda te vtis, da si videl posebnost prve vrste. Tu so italijanski letalci že opetovano oddali svoje »posetnice«, ne da bi napravili kaj škode; samo število lijev in jam v zemlji so za nekoliko pomnožili. Oni sicer odločno trde, da so kolodvor in njegove naprave razdrli, a so gotovo slabo videli uspehe svojega delovanja. V Škocijanskih jamah je možen dostop do osemnajstega Rekeinega vodopada. Mi pa nimamo časa, da bi si ta podzemeljski čar ogledali. Preveč se nam mudi na fronto. Med oljkami in vinogradi pri Sežani, ki leži zavarovana v zavetju velike kotanje, hitimo dalje proti Opčinam. V bližini lepe vasi, ki šteje dandanes že mnogo gosposkih letovišč, je triangulirska točka 397 m nad morjem z razglednim stolpom in pa vezervoar za tržaški vodovod. Lepota, ki jo odtod nudi solčni vzhod, in

njegovi krasni barvni učinki na morje se ne dajo popisati. Spomin za celo življenje! Oči se ne nasilijo prizora, ko na rožnatem nebu požari kralj dneva ter s svojo lučjo preplavi mehko, temno zobčasto črto istrske obale, dočim še gromada hiš in palač ob pristanišču drema pod nami v jutranjem spanju.

Ob Proseških vrtovih in vinogradih, kjer dozoreva slavnoznano proseško vino, dospemo na Brežin in s tem že na pravo bojišče. Temnozeleni gozdčiči, nizko hrastje, vrste smokev, mandeljev in breskev, tupatam osamljena pinija. Po kadulji (žajleju) dehti vsepovsod in po melisah; martinčki in kuščarji se solnčijo po skalovju. Bel cestovod iz apnenca 646 m dol, se kroži nad dvojno železniško progo. Doli se širi sinje morje in lahna sapica s kopnega kroži valove v srebnobeled grebene. Ob italijanski meji se razprostirajo plitvine. Vroči zrak, ki leži nad pečinami gorskega Krasa, ki se tu začinja, nam suši slani dih z morja, ki nam je porosil lica. Tu vladata mir in tišina, ljudje hodijo po svojih navadnih opravkih; malo kilometrov naprej pa že bobne in rjoveje topovi in se vali ljut boj sem in tja ter vlada smrt in pogibelj. Čez morje kršja in skalovja, mimo kolesarjev, posameznih jezdecov in trenske kolone, ki dovažajo vodo po vijugah, ki jih varujejo višave nasproti, dospemo čez strmo pobočje do ene naših artiljerijskih postojank. Solnce pripeka. Razbeljene skale odsevajo vročino. Zdi se nam, da hodimo skozi zakurjeno peč. Pot nas obliva, ko dospemo do vrha. Krasen pogled! Nizko zidovje ograja bele, svetle steze, ki se pod nami razprostirajo liki ogromna pajčevina čez pla-

noto. Na levi, na otoku nasadov sredi puštinje — grad Devin, dalje naprej izliv Soče, Zdoba. Na obzorju lesketajoče se, z grebeni belih pen posuto morje in zelene istrske obale. Nekaj jadrnic hiti proti Miljam in Kopru, rdečih, rmenih in sinjih.

Pod nami spodaj, ob ustju Soče, kolodvor Tržič (Monfalcone), ladijske »Adria«, višava »La Rocca« (skala) z grobljo zidovja. Potem dalje planjava, prerašena z brajdami vinske trte, njivami s koruzo, preprežena z vodotoki, nizkim sadnim drevjem in belimi vasicami, iz katerih molé sloki zvoniki proti nebu. Tam so se Italijani namestili v mnogih črtah, v drugi za drugo. Ondi se sveti Škocjan, odkoder so bombe naše težke artiljerije Italijane splašile in jih prisilile, da so hitro zbežali. Dalje zadaj temna gora Medoja. Prizorišče kakor na dlani. Tamle koti 87 — »La Rocca« — nasproti je gora Kosič (Monte Cosich), ki jo je naša vrla pehota proti številnim, premočnim napadom z največjo vztrajnostjo obdržala v naši oblasti; na južnem pobočju te gore se še sušijo v poletnem solncu italijanski mrtveci, ki jih niso mogli pokopati. Dalje proti severozapadu, med Vermeljano in Redipuljo je hrib »Monte dei sei Busi« (Grize - Brdo), o katerem laški Cadorna venomer trdi, da so ga že zavzeli Italijani, dočim moremo z dobrim daljnogledom popolnoma razločiti naše roje, ki ondaj leže za skalnatimi zakloni. Tudi sedaj jih obispa ljut sovražni ogenj v velikih množinah, a ga prenašajo s stoiško mirnostjo. Nad njih glavami se razblinjajo krda oblakov — »ovčic belih« —, novi prihajajo, manjši in večji, se razprostirajo in

razgube. Naše topništvo pošilja bokom italijanskih pehotnih zaklonov bobneče pozdrave v obliki železne toče, jih »razvija«, da so posadke prisiljene umakniti se nazaj v globlje ležeča kritja, ter obdeluje sovražne baterije ob izlivu Soče, ki pa z druge strani obstreljujejo Dobrobsko planoto. To je šum in ropot, da moreš oglušeti.

Solnce se nagiba proti zapadu. Tedaj se, kakor navadno, pojavi italijanski napad. Središče napadalnih čet se primika gozdiču ob robu planjave. Proti tem mnogotam, ki kolebajo naprej, zastavijo svoj ogenj vse baterije, ki jih morejo doseči. Vidimo široke vrzeli, ki so jih naši topovi napravili. Še kosček gre sovražna truma, zavita v dim in točo krogl naprej, potem pa je nihče na svetu ne more več zadržati. Napad se je v ognju našega topništva žalostno zrušil, izjalo vil. Okolica je polna bežečih vojakov. Ta tudi kaj takšnega se več ne ponovi. Tega ne dopuste naši hrabri stražniki ob Soči.

V pestrih barvah izginja rdeče solnce za oblaki, pada globlje in globlje, risaje »časno opojnosti« na vodah Jadranskega morja. Še žareča pičica, pa izgine v megli. Z morja pripihlja hladna sapica, ki se je doslej sanjaje napajala in naslanjala na gorkih žarkih solnca, pa razprši nežno mreno večernih oblakov, ki še zardevajo od vročih solčnih poljubov. V tem se pa znova prične besno bobnenje topov tam doli in vsa planjava je na mah pokrita s točo krogel in skalja. Pa tudi vse to naši vrli stražniki ob Soči mirno pretrpe, kakor so prestali že marsikaj, zakaj pride dan, ko vsi sovražni topovi — obmolknijo!

videl» mi pravi. Postavim se tako, da vidim skozi razpoko italijanske strelske jake. Tedaj vrže nanje pet, šest min. O učinku bi vedeli povedati Italijani.

Poleg mene stoji častnik Desantis, vrl in vesten mož v svoji službi. Pravi brat vojaka. Peljal me je dalje po teh jamah. Pokaže mi »španskega jezdeca«. Priletelela je bila granata in ga vrgla 5 do 6 m visoko v zrak. Obvisel je na deblu in ondi visi še sedaj.

Tu malo dalje je mesto, kjer je sedel italijanski zdravnik. Pred mesecem dni, po pokolju Italijanov, je bil prišel prosit, da bi smeli pokopati njihova trupla. Zavezali so mu oči, da bi si ne mogel ogledati postojanke, in mu dali cigaret, da bi lažje čakal na odgovor. Tako so mu dišale, da so mu jih še za na pot dali nekaj. Ko so se dogovorili, so ga spustili, da je odšel nazaj.

Kako ti vojaki časte svoje častnike! Enemu pravim: »Vaš general je dobil odlikovanje Leopolda!«

»Je-li to naš general...?« vpraša drugi.

»Pa je tudi zaslužil. To je naš dobri oče. Bog ga poživi!« In začel je naštevati, kako se general zavzema za moštvo. Povedali so celo, da prijezdi gledat, kako se kuha za ljudi. Zahteva, da se skuha dovolj in dobro. V največji nevarnosti prihaja mednje. Njegova navzočnost jih še bolj ohrabri. »Sokoli, zdravo!« tako tolaži ranjence. »To je naš pravi oče!« pravijo.

Vrli fantje. Dan pred Veliko Gospojnico nobeden ni maral jesti mesa. Naročili so, naj jim napravijo polenovko, če je mogoče, če ne — hvala Bogu! Dobili so nekateri polenovko, drugi sardine. Ko so čez osem dni prišli dol, so vendar hoteli svečano obhajati osmino Velike Gospojnice in kraljev rojstni dan. Veliko jih je šlo k spovedi in sv. obhajilu. Imeli so tudi peto sv. mašo. Duhovnik je v svojem govoru naglasil, kako so njihovi očetje izbrali Veliko Gospo za zaščitnico polka. Polk je prvič prišel v ogenj na Veliko Gospojnico. Bilo je to l. 1878. v Bosni pri Livnu. Od tedaj se pri polku vsako leto slovesno obaja ta dan. Sv. Devica varje in vodi polk; ta Devica ga bo privedla tudi do končne zmage in slave!

Drugače je pri nas razen malih izjem že skoro mesec dni mirno. Italijani so izkusili, kdo jih tu čaka. Pa se jim ne ljubi več. Sedaj poizkušajo levo in desno od nas. Tudi tu naletavajo na leve. Levo od nas so Bošnjaki, Slovenci, Varaždinci. Neki častnik, ki je bil pred par dnevi ondi, mi pravi »To so vojaki! Vsakemu drugemu krasi hrabrostna svetinja prsi.« Levja srca. Kakor zmaji koljejo Italijane. Zpomnili si bodo Italijani svojo lakomnost po tuji lastnini, dokler bodo živi!

Labi in naši slovenski kraji.

»Reichspost« piše: »Zgodovinska minolost »Regione Giulia« nikakor ne opravičuje pohlepnosti tretjega Rima. Torej bi se morali ti kraji — tako je bilo v načrtu našega laškega »prijetelja« — umetno preparirati za italijansko bodočnost. Med mnogimi sredstvi v ta namen je bilo umetno poitalijančevanje krajevnih imen na čisto nemškem in čisto slovanskem ozemlju. Na Dunaju moremo videti sedaj neki zemljevid, ki predstavlja ponatis nekega italijanskega mnogo razširjenega zemljevida naših, po Italiji zahtevanih, obmejnih območij, med temi tudi »Regione Giulia«. Kraji in krajine, kjer ni nikdar bival noben Italijan, so dobile tu krasna italijanska imena. Tako so Zabnice na Koroškem označene s Camproso, Zila s Zeglia itd. Se huje so prekrščene čisto slovenske gore in kraji drugod. Triglav se imenuje Tricorno, Jalovec Gialuzzo, Črna prst Monte nero, kranjski Nanos je odlikovan z imenom Monte re, Krn Monte nero, Snežnik (že na hrvatski meji) Monte Albo Neroso, Cerkno Circhino, Storie Sattoriano, Divača Divacia, Povir Poviero, Mavhinje Malchina, Dutovlje Dettogliano, Opatjeselo Oppachiasela, Podmelec Podmenza, Repentabor Monte Rupino, Postojna Postumia, Lož Olissa itd. Pri fabrikaciji novih imen so si izmislili najneumnejše bajke. Tako so Postumia izvedli iz Posthumus, potom nekega nekdanj vladajočega rimskega cesarja, dasi je slovanski izvor imena Postojna jasen. Postojna — postajališče, ker je tam v poznem srednjem veku nastala postaja za pošto in voznike. Paralelno z Nanosom je grški greben, ki ga slovensko prebivalstvo imenuje Vremščica, ker po oblakih nad to goro sklepa ljudstvo s precejšnjo gotovostjo, kako vreme bo. A kaj so storili signori irendentisti? Drzno so postavili pred ime uboge vremenske gore en »au« in imeli so Auremio. Bajko o nekem rimskem junaku tega imena, ki da je tam deloval, so kmalu našli. Na fabrikaciji te prevlake kulture se je odlikovalo tržaško planinsko društvo »Societa alpina delle Giulie«. Kdor ima smisla za ne-

dobrovoljni humor, se bo zabaval na izjavah, kako so Opčine (slovensko občina) dobila Općina, Divaccia (slovenski Divača, kraj duhov radi mnogih votlin) Vacciusa, ali Cescano (Sežana) dobila plemenitega Celsiusa za ustanovitelja. Vsa stvar se kaže otročja in smešna, ima pa jako resno ozadje: na ta način so hoteli območju, ki so ga zahtevali tam čez, dati »historično« romansko prevlako, da bi mogli potem,

sklicevaje se na ta zgodovinska »dejstva«, tudi ta območja zahtevati kot nekdanj rimska ter s tem olepšati dejstvo gole pohlepnosti po ropu. — Iz tega razloga je obžalovati, da so naši oficijelni zemljevidi šli deloma na roko tem italijansko irendentističnim stremjenjem s tem, da so za kraje, ki nikakor niso italijanski, navajali samolastna italijanska imena!

Poklonitvena deputacija hrvatskih in ogrskih municipijev pri cesarju.

Poklonstvo ogrsko-hrvatskih municipijev vladarju dne 2. t. m. se vrši po naslednjem sporodu: Večina udeležencev — vseh skupaj bo krog 500 — se pripelje na Dunaj s posebnima vlakoma danes 1. septembra zvečer. Na kolodvoru bodo že čakali vozovi in odpeljali doše v naprej določene hotele. Kočijaži imajo na rokavih posebne znake ter so udeležencem od sinoči neprestano na razpolago.

Ko se udeleženci preoblečejo (frak), se ob 9. uri zvečer odpeljejo k sprejemnemu večeru avstrijskega ministrskega predsednika v veliki dvorani industrijske palače na Schwarzenbergovem trgu. Navzoči bodo tudi skupni ministri, člani avstrijske vlade, dostojanstveniki civilnih in vojaških oblasti ter mnogo drugih odličnih osebnosti. Po večerji se udeleženci vrnejo v hotele oziroma stanovanja.

Jutri zjutraj bodo čakali vozovi že ob 8. uri pred hoteli in odpeljali udeležence na Schwarzenbergov trg, kjer bo zbiralistiše. Tu se vozovi razvrste; bo jih krog 250, v vsakem po dva udeleženca. Točno ob pol 10. uri dopoldne se začne sprevod pomikali po Ringu in Mariahilferici proti Schönbrunn. Sprevod otvori oddelek redarjev na konjih. Na čelu se vozijo ogrski ministrski predsednik grof Tisza in hrvatski ban baron Ivan Škerlec, potem vsi člani ogrske vlade, zastopniki katoliške duhovščine pod vodstvom ogrskega kneza-primasa kardinala Csernocha, škofje in visoki cerkveni dostojanstveniki drugih veroizpovedi, tajni svetniki, člani ogrske magnatske in poslanske zbornice in zastopniki municipijev v sijajni tradicionalni gali z velikim spremstvom telesnih huzarjev, pandurjev in slug, ki bodo istotako nosili blestečo zgodovinsko opravo. Kraljevino Hrvatsko s Slavonijo bodo razen bana Škerleca zastopali župani hrvatskih mest; izmed škofov bodo navzoči zagrebški nadškof dr. Ante Bauer, senjski škof dr. Josip Marušić, djakovski škof dr. Krapac in križevski vladika dr. Dionizij Njarađi.

Sprejem pri vladarju je določen na 11. uro dopoldne in bo imel značaj »velike audience« ter bo cesarja obdajalo številno spremstvo. Sprejem se vrši v veliki grajski galeriji v Schönbrunn. Vladar bo sprejel poklonitev in bo odgovoril na Tiszov nagovor.

Po avdienci se odpeljejo udeleženci v mestno hišo, kjer jih bo svečano sprejel in pozdravil dunajski občinski zastop z županom dr. Weisskirchnerjem na čelu. Na pozdravni govor bosta odgovorila budimpeštanski župan dr. Stefan Baczy in zagrebški župan Holjac. Mesto pogosti deputacijo z mrzlim buffetom. Nato se odpeljejo člani na stanovanja, da se preoblečejo.

Ob treh popoldne je skupen obed v dvoranih restavracije v koncertni palači. Zvečer ob 7. oziroma 8. uri povratek s posebnima vlakoma.

× × ×

Sibeniška »Hrv. Misao« piše glede poklonstvene deputacije: Banovina prihaja v tem znamenitem času pred Njegovo Velikanstvo s sijajno deputacijo mest in velikih županij. Med člani deputacije bodo zastopane vse politične stranke ter bodo med zastopniki Zagreba tudi pravaši, med njimi tudi predsednik saborskega kluba Starčevićeve stranke prava, dr. Ante Pavelić; vse stranke so složne v tem, da bodi hrvatska deputacija sprejeta ločeno od ogrske in da naj jo vodi hrvatski ban.

»Reichspost« piše v svojem pozdravnem članku med drugim:

»Napravimo črto pod preteklost, kakor tudi sedanja svetovna vojna poteza debelo črto preko svetovne zgodovine ter se bo poslej začela nova doba. Razumeti se hočemo bolje, nego smo se doslej, ker smo trdno in odkritosrečno pripravljeni, da drugemu le dobro storimo in se bratovsko sporazumemo, kako bi se najbolje ognili prejšnjemu zlu.«

Velik uspeh armade Puhallo pred Luckom. — Hudi boji ob Strypi. — Napredovanje na celi črti. — Rusi izgubili od 2. majnika 1,400.000 mož in 12 trdnjav.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 31. avgusta. Uradno se razglašja: Med ljutimi boji je bil včeraj vržen sovražnik, na katerega smo zadeli severno od Lucka, proti jugu. V naših rokah je ostalo 12 častnikov, nad 1500 mož, pet strojnih pušk, 5 železniških strojev, 2 železniška vlaka in veliko vojnega materiala. Naše čete so prisilile Ruse tudi na črti Swiniuchy — Gorochow — Radziehow in pri Turzi, da so morali nadaljevati umikanje. Polki budimpeštanske vojne divizije so z običajno hrabrostjo vzeli v prostoru južno od Radziehowa neko močno utrjeno črto.

Ob Stryju se bojujejo za prehode in zadržujejo Rusi naše zasledovanje na posameznih točkah z ljutimi protisunkmi.

Naše vojne sile, ki se vojskujejo severno od Kobrina, so prodrle pri Pružanem ob zgornjem Muhovjecu.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 31. avgusta. Veliki glavni stan:

Vojna skupina generalfeldmaršala pl. Hindenburga.

Boj za območje južno od Friedrichstadta se še bje. Vzhodno od Njemena prodirajo naše čete proti železnici Grodno—Vilna. Ujele so 2600 sovražnikov. Na zahodni črti trdnjave Grodno je bila dosežena okolica pri Novem Dvoru in pri Kusnici. Pri Grodeku je sovražnik popustil pred našim napadom svoje postojanke na vzhodnem robu Bjalistoškega gozda.

Vojna skupina generalfeldmaršalaprinca Leopolda Bavarskega.

Izvojevan je že mestoma prehod čez zgornji Narev. Desno krilo vojne skupine koraka proti Pružanemu.

Vojna skupina generalfeldmaršala pl. Mackensena.

Zasledovanje je dospelo v odsek Muhavjec. Sovražni zadnji oddelki so bili vrženi. 3700 smo jih ujeli.

Južnovzhodno bojišče.

Zasledovanje nemških in avstrijskih čet, ki so prodrle severno od Brzezanyja, je bilo mestoma ustavljeno s protisunkom močnih ruskih sil.

Najvišje vojno vodstvo.

× × ×

Veliki enotni napad zavezniških čet traja dalje na celi fronti od Rige do vzhodne Galicije in kljub najsilnejšemu odporu Rusov se posreči, da trajno pridobivajo na prostoru proti vzhodu. Nemška ofenziva v riškem zalivu se je zaenkrat ustavila, za sedaj se je težišče preneslo na suho. Najbolj severno krilo tvoreča armada Below je zapletena v boje v bližini Friedrichstadta. Tu je treba zlomiti odpor Rusov, da se zagotovi prehod čez Dvino in se doseže črta Riga—Dvinsk. Na Belowo armado se proti jugu naslanja armada generala Eichhorna, ki se bliža Vilni. Včerajšnje uradno poročilo javlja o novem uspehu nemških skupin. Trdovraten odpor Rusov pa potrjuje naše mnenje, da Rusom ni tako malo za posest Vilne, kakor to poroča časopisje štirispolzuma. Vilna je mesto z 200.000 prebivalci, katere se ne prepusti kar tako.

Nemške bojne sile, ki imajo za cilj Grodno, so že dosegle Nowi Dvor (zahodno od Grodna) in Kusnico (južno od Grodna). Če Rusi nečjejo riskirati obkolitve, morajo prav hitro izprazniti zadnjo postojanko ob Njemenu.

O armadah Scholza in Galiwita se poroča, da so pri Grodeku prisilile so-

vražnika, da je opustil svoje postojanke na vzhodnem robu Bjalostoškega gozda. Nemci so tako v posesti železnice, ki pelje iz Bjalistoka v Slonni. Sosednja vojna skupina princa Leopolda Bavarskega je izvojevala prehod čez gornji Narev in desno krilo se že bliža Pružanemu.

Na južnem krilu je Mackensen potisnil Ruse za odseke Muhavjec in s tem dosegel Kobrin. Kobrin je mesto z 10.000 prebivalci in leži ob železnici Brest-Litovsk—Pinsk. Položaj za ruske čete, ki se umikajo proti severovzhodu, postaja vedno bolj kritičen. Preden moremo presoditi nadaljni razvoj, moramo počakati, da se razmere na tem prostoru razjasne.

Odkar je bila raztrgana ruska fronta, se je južno od močvirij za Ruse ustvaril popolnoma ločen operacijski prostor. Srečna ofenziva armad Puhallo, Böhm-Ermolli, Bothmer in Pflanzer se nadaljuje. Tu zmagovito plapolajo naše zastave nad grobovi pred letom dni padlih junakov. Trdovratnost, s katero se Rusi tu upirajo, nam vsiljuje misel, da so dobili povelje na vsaki način držati vzhodno Galicijo in Volhinijo. Poizkus, da bi ustavili prodiranje armade Puhallo proti trdnjavi Luck, se je popolnoma ponesrečil. Zmagovalcem je padlo v roke 1500 Rusov, več železniških vlakov in mnogo vojnega materiala. Tudi armadi Böhm-Ermolli se je posrečilo, da je prisilila Ruse nadaljevati svoje umikanje proti črti Brody—Turzin. Ob Strypi, kjer si hočeta napraviti pot armadi Bothmer in Pflanzer, so se vsled silnih ruskih protinapadov razvili trdovratni boji. Tu se je Rusom mestoma posrečilo, da so ustavili naše prodiranje. Treba bo tu Ruse, kakor že v prejšnjih bojih v Galiciji, vreči od odseka do odseka nazaj. Zemljepisne razmere — vse reke teko od severa proti jugu, torej povprečno proti napadalni smeri — olajšujejo Rusom odpor. Kljub temu pa skoro ni dvomiti o uspehu. Z upalnimi pogledi smemo zasledovati nadaljnje delovanje naših hrabrih armad.

RUSIJA OD 2. MAJNIKA DALJE IZGUBILA 1.400.000 MOŽ IN 12 TRDNJAV.

Berlin, 31. avgusta. Iz velikega glavnega stana objavlja Wolffov urad: Zdaj, ko se je vsled padca notranje ruske obrambne črte dosegel gotov oddelek tekočih operacij, je poučljivo, če si pred očmi kratko dosedanj uspeh prodiranja, ki se je pričelo 2. majnika s predorom pri Gorlicah. Moč tistih ruskih čet, ki jih je dejanski sunek povrsti zadel, se lahko, nizko računano, ceni s približno 1.400.000 možmi. V teh bojih je bilo ujetih okroglo 1.100.000 Rusov, vsaj 300.000 mož je padlo ali so bili ranjeni, če se proračuna njih število (brez bolnikov) zelo nizko le z 30 odstotki ujetnikov. Pravo število pa je gotovo večje. Odkar je namreč sovražnik poizkušal, da reši ostanek svoje artiljerije, hitro umikanje v glavnem kriti ne glede na žrtve ljudi predvsem s pehoto, so bile seveda njegove izgube strašne. Lahko se torej trdi, da so bili voji, na katere je trčilo naše prodiranje, popolnoma uničeni. Če razpolaga sovražnik kljub temu na bojišču še s četami, se to pojasnjuje tako, da je pritegnil tiste divizije, ki so bile pripravljene za ofenzivo proti Turčiji v južni Rusiji in da je hitro odposlal na bojišče veliko nadomestnih le na pol izurjenih čet in da je končno iz tistih črt, kjer se je manj čutil naš pritisk, potiskal moštvo in manjše čete proti severu. Vse te odredbe usode niso zadržale. Iz Galicije, iz Poljske, s Kurskega in iz Litvanije je sovražnik prepoden. Raztrgana je njegova strnjena črta. Njegove čete se v ale v popolnoma ločenih skupinah nazaj. Nič manj kakor dvanajst trdnjav, med njimi štiri velike in ena moderna je padlo v roke naših hrabrih in zvestih borilcev in z njimi zunanja in notranja obrambna črta ruske države.

RUSKO URADNO POROČILO.

Petrograd, 30. avgusta. Veliki generalni štab poroča:

Pred Rigo nobene izpremembe. Po ljutih bojih so se naše čete v smeri na Friedrichstadt umaknile bolj zahodno od mesta nazaj. V smeri na Jakobovo in Dvinsk proti zahodu nobenih izprememb. Na desnem bregu Vilje in med to reko in Njemonom so se 27. in 28. na fronti Podberesje severno od Vilne do Nowyje Troki, Devbi in dalje proti Njemenu vršili siloviti boji. Na fronti med izviru Bobra in Pripjeta nobene bistvene izpremembe. V noči na 28. avgust in prihodnji dan so se v tem kraju bojevale samo zadnje čete. Vsled poizkusov sovražnika, ki je južno od Vladimira Volinskega zbral krepke sile in je začel ofenzivo v smeri na Luck in Starce Rosišk, da bi objel desno krilo naših postojank v Galiciji, so odredili potrebne odredbe za potrebno novo grupacijo naših čet, ki so 27. in 28. avgusta to v bojih severozahodno od Lucka izvršile.

GENERAL PL. ARZ ODLIKOVAN.

Dunaj. General pehote pl. Arz je bil odlikovan z redom »Pour le Merite«. General pl. Arz je po generalnem polkovniku baronu pl. Conradu drugi avstrijski general, ki je bil odlikovan v tem visokim redom.

RUSI PRED ODHODOM ZAŽGALI BREST-LITOVSK.

Berlin, 31. avgusta. »Vossische Zeitung« poroča: Kakor Vladimir Volinski in Novo Aleksandrijo so Rusi pred svojim odhodom zažgali tudi Brest-Litovsk. Največji del velikega mesta je popolnoma pogorel.

NEVARNO UMIKANJE RUSOV.

Budimpešta, 31. avgusta. Položaj v ozemlju Kobrina zagroženih posameznih ruskih armad je pričel postajati kritičen. Po brezobzirnem prodiranju zveznih vojev so jim odrezane ceste in pota za umikanje. Železnica je prosta le še proti severovzhodu, a tudi tej črti zvezne čete vsako uro bolj groze. V največji nevarnosti se nahajajo osobito tisti ruski armadni deli, ki se umikajo stisnjeni v gozdnih in v močvirnih ozemljih. Avstrijske in nemške čete sledijo tako tesno sovražniku, da je komaj mogoče, da bi se Rusi rešili svojih zasledovalcev. Vojni položaj je za zaveznike najugodnejši.

Kodanj. Danski vladni list »Politiken« sodi, da je položaj ruskih armad obupen. Zadnje dni zasledujejo Ruse tako hitro, da mora biti odporna moč ruskih armad popolnoma zlomljena, kakor se zdi. Rusi se tako hitro umikajo, da se mora označiti umikanje z begom. Nemci se bližajo Vilni kot grozeči sovražniki.

IZPRAZNITEV GRODNA?

Haag, 31. avgusta. »Daily News« poročajo iz Petrograda: Očividno je pričakovati nemškega sunka proti Grodni. Zasledovanje ruskih bojnih sil od Bresta-Litovskega se vrši z izredno silovitostjo. Vsled tega bo potrebno tudi levo krilo ruske fronte, ki se opira na narevsko črto pri Grodni, v kratkem času vzeti nazaj, ker so se južno od Grodna že pojavile močne nemške in avstrijske čete, ki groze z obkolitvijo. Vprašanje je, če rusko vojno vodstvo smatra, da je strateško koristno, če se drži Grodna, kar bo z ozirom na artiljeristično premoč Nemcev trajalo le malo časa, ali če se hoče dati posadki možnost, da se prikloni umikajoč se armadi. Ni pričakovati, da bi se trdnjava Grodna mogla držati dalj časa, zato je najboljša, da se izprazni.

2000 NEMŠKIH TOPOV NA KURSKEM.

Kodanj, 31. avgusta. Nemške čete na Kurskem so tako močno oborožene, da se mora sklepati na velike načrte. Sodijo, da razpolagajo Nemci na Kurskem z 2000 topovi.

ARTILJERISTIČNA PREMOČ OSREDNJIH VELESIL.

Lausanne, 31. avgusta. »Revue« opozarja, da bo sedaj za osrednji velesil postal prosto mogočno število težke artiljerije, katere se ojači še z velikim artiljerijskim materialom, ki je bil zaplenjen v ruskih trdnjavah. Vsekako bodo to odvečno artiljerijo razdelili po ostalih frontah, vsled česar se bo artiljeristična pre-

moč osrednjih velesil nad njenimi sovražniki v kratkem še bolj občutila.

UTRUJENOST V RUSIJI.

London, (K. u.) »Morningpost« poroča iz Petrograda 21. m. m.: Ničesar skoraj ne moremo beležiti, kar bi enostavnost splošnega umikanja prekinilo. Poročilo, da so razdrli Rusi pri trdnjavi Brest mostove, ko so prej odpeljali vojaške in druge zaloge povzroča veliko olajšavo. Čut je tak, kakor če se izruje zob. Boli sicer, a izboljša splošen položaj. Boji se trajajo, a so izhirani, ne da bi bili mogli Nemci izsiliti veliko bitko. Pričakuje se, da bo boj, ki bi ga večina demokratičnih dežela moralno ne mogla vzdržati, trajal še dva ali še več mesecev; sovražnik se bo pa potem nahajal v opustošeni deželi nasproti ruski zimi.

VPOKLIC RUSKIH ČRNOVOJNIKOV.

Kodanj, 31. avgusta. Iz Petrograda se poroča: Carski ukaz vpoklicuje še ne vpoklicane dele neizvežbane črne vojske prvega poziva letnikov 1891 do 1898 na dne 15. avgusta (po starem koledarju).

CAR HOČE VZDRŽATI DO SKRAJNO-STI.

Haag, 31. avgusta. Sasonov je razposlal vladam nevtralnih držav okrognico, v kateri se naznanja, da je car trdno odločen, nadaljevati vojsko do skrajnosti.

GOREMIKIN ODSTOPI.

Stockholm. Petrograjski »Ruski Invalid« poroča: Ministrski predsednik Goremičin je sklenil, da radi visoke starosti in telesnih nepravil naprosi carja, da sme odstopiti.

MOSKVA PREMALO VARNA.

Stockholm, 31. avgusta. Ruski uradni krogi se ne zadovoljujejo s premetitvijo važnih naprav iz Petrograda v Moskvo. Kakor izve »Svenska Dagbladet«, se arhivi in zakladnice iz Petrograda ne prepeljejo v Moskvo, marveč v Nižnji Novgorod.

POBUNE MED ANGLEŠKIMI DARDANELSKIMI ČETAMI.

Berlin. »Nationalzeitung« poroča iz Aten: Med angleškimi četami na Cipru je izbruhnila težka pobuna. Atenski list »Nea Idea« poroča, da so bili upori jako resni. Več častnikov, ki so mirili, je bilo ubitih. Upor se je zadušil šele s pomočjo kanadskih čet. Pobuna je povzročila nezadostna preskrba z živili.

SPLOŠNA ŠOLSKA DOLŽNOST V VARŠAVI.

Dunaj. Naučni odsek meščanskega odbora, ki vodi v Varšavi vso civilno upravo, je sklenil, da uvede takoj splošno šolsko dolžnost. Letos se otvorijo v Varšavi 400 ljudskih šol in dovolijo zanje začasen kredit 1.800.000 rubljev.

RUSI S SILO PORUSUJEJO POLJSKE OTROKE.

Dunaj. Varšavsko časopisje poroča: Preden so se Rusi umaknili, so vzeli več sto mladih poljskih otrok, dečkov in deklic, ki so jih odvedli v notranjo Rusijo, da jih tam kot Ruse vzgoje. Otroci so bili člani na Poljskem in v Galiciji zelo razširene mladeniške organizacije skavtov. Ob neki skupni vaji jih je ohrana obkolila in odvedla.

30. avgusta. V Val Lugani je doglano naše poizvedovanje v smeri Cima Cista, ki s severozahoda nadvladuje naše postojanke na Monte Sabubio, da je zaseden dotični vrh z močno skupino pehote in s strojnimi puškami. Naše čete so napadle 28. avgusta Cima Cista, vzele in držale so vrh kljub ognju številnih sovražnih baterij. V Karniji je podvzel sovražnik po daljši dobi nedelavnosti zopet ljute napade proti našim postojankam na malem Palu, a je bil kakor navadno odbit. V kotlini pri Bovecu se je že pred nekaterimi dnevi posrečilo našim četam, da so prodrle do nasprotne strani tega važnega kraja. Zdaj zapirajo prehode k Predilu do zgornje doline ob Soči in doline Slatenik z močnimi postojankami. Ker jih sovražnik ni mogel pregnati, je otvoril običajni zelo ljut ogenj na Bovec in je povzročil v Bovecu več požarov. Po poročilih iz tolminskega odseka so tam naše čete med velikimi težkočami zopet napredovale na vrhovi, ki leže zahodno od Tolmina. Na Kraški planoti nam je prepustil sovražnik vsled našega spretnega prodiranja nekaj strelskih jarkov. Naši zračni napadi so bili do zdaj vedno omejeni na vojaške objekte. Včeraj so se metale bombe na Vogrsko, na obsežne tabore pri Kostanjevici in na neko muničijsko skladišče v Sežani. Naša letala niso bila poškodovana.

Nov resen laški poraz.

Koln. »Kölnischer Zeitung« poroča njen poročevalec o zadnjem laškem porazu na Lavaronski visoki planoti. Poraz je tim večje važnosti, ker so bile vanj zapletene tudi nove na pomoč došle čete. Neuspeh teh italijanskih napadov je nov in resen poraz italijanskega vojnega vodstva.

Pri Tonale—Buchensteinu.

Dunaj, 31. avgusta. O spopadih, ki so se vršili 26. avgusta na tirolski meji, se poroča: Južno od prelaza Tonale je bil odbit napad neke laške patrulje. Pri Buchensteinu je naš artiljerijski ogenj razpršil sovražno pehotno kolono. Pri Col di Lana

Padli vojaki 17. pešpolka v mesecu juliju.

Črnovojniki Franc Likozar, roj. 1895, Šenčur pri Kranju; deseterik Josip Birtič, roj. 1890, Dobrova pri Ljubljani; Martin Rome (umrl na kolero); črnovojniki Jernej Sedej, roj. 1896, Vrhnika; inf. Janez Trape, roj. 1897, Stari trg pri Logatcu; črnovojniki Janez Frantar, 1879, Cerkle pri Kranju; črnovojniki Janez Persch, roj. 1893, iz Štajerskega; črnovojniki Fran Zupan, roj. 1895, št. Jernej na Dolenjskem; Franc Zalar, roj. 1895, Rob pri Laščah; črnovojniki Janez Krevs, roj. 1881, Mirnapec; črnovojniki Peter Korošec, 1874, Rob.

V avgustu sta umrla za kolero poddeseterik Josip Eržen, roj. 1884, Selce nad škofjo Loko in pešec Delbon Girgoni, roj. 1881, Krmin.

Pogrešane družine s Primorskega.

Bon Andrej, Berk Strino, vojna pošta 611, Süd Tirol, išče družino, doma iz Kreda pri Kobaridu. — Josip Droč iz Kozane, Martinjak št. 122, sedaj v Ponojau bei Salzburg bei Frau Reya, išče svojo ženo Marijo in svoje starše. — Ivan Lišter, k. u. k. Etappentrain 6-3, Generalmajor von Formanik in Liezen, Ober-Steiermark, išče svojo družino. — Mugerli Josip, k. u. k. Etappenassistentkomp. Nr. 4, Seebach bei Villach, Koroško, išče svoje starše Stefana in Terezijo Mugerli iz Ročinja št. 45 pri Kanalu. — Boltar Miha, Kiraly Sor 2, Ogrsko, išče svojo družino, doma s Presljskega št. 29 pri Plavli. — Išče se Milan Zdelar, Tržič, Via Secaroti 71, naslov naj se sporoči Jožefi Zdelar, Šmarjeta, Dolenjsko. — Išče se družina Godnič iz Slivnega in Kosem iz Nabrežine, naznani naj se Aloj. Godnič, k. k. Etabl. Stat. Geb. Art., Celje. — Ignac Uršič, Arbeiter-Abteilung Nr. 30-III, Feldp. 302, išče svojo družino iz Kobarida 166. — Išče se družina Rožič iz Imenja, družina Kristančič iz Šmartne in preč. g. Josip Kodolja, župnik v Šmartnem v Brdih; pojasnila Ivanu Rožič, k. u. k. Landsturmarschkomp. 7-2, vojna pošta 214. — Anton Pirih, k. k. Landsturmbaon. 30-156, 2. Feldkomp., k. u. k. Etappenpostamt, išče svojo ženo Marijo Pirih iz občine Kal pri Kanalu. — Išče se Matilda Sfiligoj, veleposestnica v Dornovku, občina Biljana; pojasnila Francu Sfiligoj, k. u. k. Feldart., Reg. 17-5, Feldpost 311, Munitionskol. — Išče se družina Ger-

smo vzeli en italijanski jarek, pri čemur je sovražnik izgubil okoli 30 mrtvih.

Zračni napad na tvornico orožja v Bresciji.

Lugano. Zasebno se poroča, da se bile ob zadnjem napadu letalcev na Brescio uničene tri četrtine tvornice orožja v Bresciji, kar povzroča Italiji škodo, ki se ne more preceniti. Bombe avstrijskih letalcev so tako natančno zadevale, da trde Brescianci, na letalu se je moral nahajati kak natančni poznavalec mesta. Nasproti poročilom vlade se poroča, da je bilo ob napadu ubitih 20, nevarno ranjenih pa 80 oseb.

Minister Barzilai potuje v . . .

Lugano, 30. avgusta. Minister za »odrešene kraje« Barzilai je s svojim tajnikom odpotoval v deželo svoje delavnosti. — »Dežela ljuba, kje ležiš?« bi vprašali

Agitacija proti vojni v Italiji.

»Züricher Anzeiger« poroča iz Rima, da so v turinskem ljudskem domu aretirali več oseb radi vojni sovražne agitacije. — Proces proti rezervistom, ki so se povodom mobilizacije meseca maja udeleževali pouličnih demonstracij v Turinu, se začne 8. septembra. Obtožnica je naperjena proti 573 vojakom.

Samoumor italijanskega admirala Garellija.

Lugano. Znano je, da je bil po topu italijanske oklopne križarke »Amalfi« odstavljen italijanski admiral Garelli kot departementski poveljnik v Benetkah. V Švico došli Benečani trde, da se je admiral Garelli pred 20 dnevi v Benetkah usmrtil. Vlada je potlačila vsako tozadevno poročilo.

Slučaji kolere v italijanski armadi.

Lugano, 31. avgusta. (Kor. ur.) Poluradno poročilo povdarja, da cepljenje laških vojakov proti kolero in naprava izolirnih lop ne kaže, da bi se slučaj kolere dejansko res pojavili. Nasproti temu pa trdijo zasebna poročila, da so n. pr. v milanske bolnice pripeljali več sto vojakov, ki so oboleli za kolero ali pa vsaj za zelo nevarnimi boleznimi. Poleg tega je v Milanu 600 vojakov z zmrazjenimi udi.

Potresni sunki in izbruhi vulkanov.

Pariz, 31. avgusta. Vezuv, Etna in Stromboli so zopet pričeli množno bruhati. V južni Italiji je bilo več potresnih sunkov.

bec iz Srednjih Gabrij 130, p. Ročinj. Ako kdo kaj ve o nji, se prosi, da to sporoči Mihaelu Gerbec, pešpolk 97, nadomestna komp. II., Ljutomer, Slovenska šola.

Pogrešani vojaki.

Pogreša se od meseca januarja Anton Dečman, 87. pešpolk, 2. komp., vojna pošta št. 73. Obvestila želi in stroške povrne njegova žena Franciška Dečman v Savljah št. 10, p. Jezica pri Ljubljani. — Pogreša se Kralj Angel, šestoselec, ki je nastopil 15. marca vojaško službo kot črnovojniki 58. pp. in je bil ranjen v Galiciji, dne 2. junija, kakor pravijo nekatere osebe. Pojasnila se prosi na naslov: Kralj Stefan, Gorenje Duplje št. 19, p. Tržič na Gorenjskem. — Tovariši vojaki! Kdo ve kaj o Jožefu Matjašu, c. kr. dombranski pešpolk št. 4, 5. stot., 4. voj. vojna pošta št. 48, naj blagovoli sporočiti na njegovo mater Marijo Matjaš, Rateče 140, p. Belapeč. Zadnjič je pisal 26. avgusta 1914. — Prosi se natančnega pojasnila, kje da se sedaj nahaja g. Jos. Kozina, računski podčastnik pri 17. pp.; naslov na uradništvo »Slovenca«. — Franc Berginc, 97. pp, 6. stot. je pisal zadnjič 29. maja iz Galicije. Kdor kaj ve o njem, naj blagovoli sporočiti njegovi materi: Marija Berginc bei Herrn Gutjahr a./d. Vestbahn, Niederösterreich.

Napadi v Ameriki.

Dve smodnišnici pognani v zrak. — Dve tvornici za orožje poškodovani. — Uničen vlak, ki je vozil dinamit.

London, 31. avgusta. (Kor. ur.) »Daily Mail« poroča iz New Yorka:

Dve smodnišnici v Wilmingtonu (država Delaware) sta zleteli v zrak. Tvornica družbe »American Tower Aktion« v Massachusettsu in tvornica šrapnelov v Cantonu pri Baltimoru sta bili poškodovani. Nek vlak, ki je vozil dinamit, je bil pri Garyju skoraj popolnoma uničen.

Neviden podmorski čoln.

Patric Kennan v Denverju, Colorado, si je dal patentirati iznajdbo, s katero se doseže, da je podmorski čoln tudi vrhu vode neviden. Iznajdba je zelo enostavna: del ladjinega trupa se obda s sistemom zrčal, ki so tako ure-

Vojska z Italijo.**AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.**

Dunaj, 31. avgusta. Uradno se poroča: Na južnozahodnem bojišču tudi včeraj ni bilo važnih bojov. Dva sovražna sunka pri Sv. Martinu, dalje po en napad na južni del tolminskega območja in na postojanko v dolini pri Bovecu smo odbili.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

× × ×

Poročila italijanskega generalnega štaba.

Dunaj, 30. avgusta. Iz vojnega časni-karskega stana poročajo: Laški generalni štab poroča:

28. avgusta. Podrobna poročila o naših pred kratkim doseženih uspehih v dolini Strino izvajajo, da je imel sovražnik tam težke izgube in da nam je prepustil velike množine strojnih pušk, streliva kakor tudi 16 zabojev bomb. Sovražne utrdbe pri Sacranbe in Possi Alti so težko poškodovane in je bilo uničenih nekaj baterij. Ostale baterije so prepeljali v nove postojanke, kjer že odgovarjajo na ogenj naše artiljerije. Sovražnik je včeraj podnevi nadaljeval ogenj proti Borgu na Val Lugano, a je povzročil le malo škode. Poizkušal je tudi naskakovati naše postojanke na Leikofelu, severno ob Misurini, in na Zellenkofelu, severno od sedla Plöcken, a je bil povsod odbit. V bovškem odseku je naša artiljerija uspešno obstreljevala sovražne tabore v dolini Lepenej in kolone čet in avtomobilov na cesti v zgornji dolini ob Soči in jih je ustavila. Na kraški planoti se je obstreljevala zatornica Dobrdoškega jezera in čete, ki

so korakale po cesti Dobrdo — Poljane. Med dne 20. avgusta na hrbtu Vrsiča zavzetimi utrdbami zaplenjenim materialom sta se našla dva aparata, s katerim se je najbrže zlivala goreča tekočina.

29. avgusta. V Val Lugani so Avstrijci po došli poročilih porušili nekaj mostov, cesto in železnico v dolini med Roncegno in Novalledom. Proti Monte Armentari je poizkušal sovražnik zvečer 27. avgusta naskok, a je bil takoj odbit. V zgornji soški dolini je poizkušal neki naš puškin oddelek iz svoje postojanke na Monte Cukli, zahodno od Monte Rombona, zjutraj dne 27. avgusta drzen napad na sovražne strelske jarke, ki so se raztezali v več vrstah v močno utrjenem odseku na vrhu Rombona. Radi izredno težkih terenskih razmer in radi ljutega sovražnikovega odpora, ki se ni le branil naših z ognjem iz pušk, marveč tudi z metanjem ročnih granat in da je valil na nje skale, se je našim četam posrečilo le, da so vzele nekaj strelskih jarkov. Na najvišjem vrhu vgnjezdeni sovražnik se še vedno brani. Naši se nahajajo z njim v najtesnejšem stiku. Poizvedovanja z letali so dognala, da sovražnik že najhitreje popravlja škodo, povzročeno po zadnjih napadih naših letal na letališče Ajševica. Včeraj zjutraj je naš brodogoj obmetaval letališče zopet z bombami. Vrženih je bilo 120 bomb. Zadata sta bila dva hangarja. Glavno polje je bilo opustošeno in zažgano na več mestih. Naša letala, ki so bila nad pol ure izpostavljena ognju številnih obrambnih baterij, so se vrnila popolnoma nepoškodovana.

jena, da se v njih odbija samo vodna površina. Iz gotove daljave gledalec torej ne vidi drugega nego gladko vodno površino. Colnov periskop je Kan-nan obdal s stekleno cevjo, ki je znotraj prevlečena z živim srebrom. Svojo iznajdbo je iznajditelj preizkusil na Coloradskem jezeru v pričo številnih gledalcev, ki so se prepričali, da je optična prevara popolna: na jezeru ni bilo opaziti ničesar razen gladke vodne površine.

Turčija v vojski.

TURŠKO URADNO POROČILO.

Carigrad, 31. avgusta. (K. u.) Agencija Telegraphica Milli: Veliki glavni stan obvešča: Na vseh bojiščih se ni nič zgodilo, kar bi bilo važno.

STRAŠNE IZGUBE FRANCOZOV IN ANGLEŽEV V VOJSKI S TURKI.

Carigrad, 1. septembra. (Kor. ur.) Po nadaljnjih poročilih, ki dohajajo z Dardanel, se vedno povečavajo številke strašnih izgub, ki so jih imeli Angleži in Francozi v zadnjih bojih pri Anaforti. Severno od Azmakdere, kjer so bili sovražni napadi primeroma slabotnejši, so našli 3000 mrtvecev. Izgube sovražnika v tistih odsekih, kjer je bil boj ljutejši, so morale biti še večje.

KITCHENER POVELJNIK PROTI TURKOM?

Bazel, 31. avgusta. V londonskem »Citiz« se trdovratno vzdržujejo vesti, da bo lord Kitchener osebno prevzel poveljstvo nad armado proti Turčiji.

Italijani v Dardanelah.

Bukarešt, 30. avgusta. »Adeverul« in drugi rumunski listi imajo vest iz Carigrada, da so dospele prve italijanske čete pred Dardanele in da so jih ravnokar pričeli izkrcavati.

Nemška kolonialna vojska.

Usoda nemških kolonij se seveda odloči na evropskem bojišču, a kljub temu so jih Nemci branili. Angleži in Francozi so brez boja zasedli obrežja kolonije Togo, a v notranjo deželo niso prodrli.

Nemško južnozahodno Afriko je 4000 mož nemških čet branilo proti 50.000 mož močni Bothovi armadi. Nemške čete so morale pred premočjo kapitulirati dne 9. julija.

V Kamerunu so zasedli sovražniki obrežja. Nemci se dobro branijo. Domačini so ostali Nemcem zvesti.

Nemška vzhodna Afrika je še vedno popolnoma nemška. Angleži v deželo še niso mogli udreti.

Upor v Perziji.

Stockholm, 29. avgusta. »Novoje Vremja« prinaša nove podrobnosti o perzijski vstaji proti ententi. Piše: Ker so Angleži po umoru dveh njihovih častnikov zasedli Bušir, se je po celi deželi dvignila proti njim silna agitacija. V Isphahanu se je ob sodelovanju duhovščine vršilo protestno zborovanje. Sklenili so predlagati dohajajočim rodovom, da se prepade Angleži iz Buširja. V mestu samem vlada velik nemir. 40 mož je od treh strani obstreljevalo ruski generalni konzulat. Deset kozakov je s konzulatske strehe hrabro izvajalo odpor. Kmalu potem, ko se je drhal umaknila, je prišel na pomoč oddelek indijskih čet.

Z juga.

Angleška se pogaja z Grško, da odpravi blokadi in o dovoljenju uvoza in izvoza, posebno naj dobi vso svobodo prehoden promet v Srbijo in Bolgarijo. Rimska »Agenzia Informatione« pravi, da se od časopisov na dan spravljeno vprašanje o aneksiji 12 otokov ne da niti potrditi, niti zanikati. Seveda pa je Italija o tem vprašanju govorila z entento že pred napovedjo vojne Turčiji.

»Temps« pa poroča iz Rima, da bo vlada prav gotovo s kraljevim razpisom proglasila aneksijo 12 otokov. Pariški socialistično časopisje piše, da bo to vzbudilo grško jezo in zato bo grška pomoč izostala kljub Venizelosu.

Napol uradna »Independence Romaine« in nemški poslanik v Bukarešti razglasa, da Nemčija ni Rumuniji stavila ultimata radi prevoza streliva v Turčijo.

Rumunsko zbornico more pred 28. novembrom sklicati le izreden kraljev dekret, česar pa zdaj ali pa v bližnjem času ni pričakovati. Tako poročajo »Münchener Neueste Nachrichten« iz Bukarešte.

Francoski »Temps« piše: Bolgarija je velika črna točka na že itak ne rožnati sliki. Hervé vprašuje, kdaj bodo vendarle iz telesa entente izdrli bulgarsko želo.

Tudi Srbijo je treba nekoliko bolj trdo prijeti, kajti ni posebno hvaležna. Pariški listi pravijo, da je nekoliko prezgodnja vest, da Venizelos sklicuje balkansko konferenco.

»Az Est« poroča iz Sofije, da bo bulgarsko turški dogovor podpisan šele kasneje, ker ententa dosedaj še ni dobila odgovora in še ni končala pogajanj s Srbijo. Uljudnost zahteva, da se pred odgovorom z entento ne podpiše pogodbe.

Srbski poslanik iz Bukarešte je prišel v Belgrad poročat o rumunskem položaju, nakar se je Pasič posvetoval s svojimi ministri.

Lyonski listi poročajo iz Soluna, da bo Pasič v svojem odgovoru na predloge entente zahteval, da Srbija dobi kos severne Albanije in večje ozemlje ob dalmatinski obali. Pasič bo odločno nastopil proti temu, da bi se Bolgariji odstopilo zasedeno ozemlje.

»Az Est« poroča iz Sofije, da je Bolgarija izvedela za srbski odgovor ententi. Srbija bi po vojni odstopila kos Makedonije do Vardarja, Dviran-Radovice, Štip in Kočano. Na videz je Srbija ubogala entento, toda Bolgarija bo odgovor na vsak način odklonila.

Naš korespondenčni urad poroča iz Soluna, da po bitoljskih vesteh Srbi v Albaniji ne uvajajo civilne uprave. Milica in orožništvo sta nadomestila redne čete. Kristjani se boje, da se bodo mohamedanci uprli proti Srbom.

V RUMUNJI AGITIRAJO ZA NAS.

Iz Jassyja poročajo, da bo znani bivši ministrski predsednik Peter Carp sklical veliko zborovanje, na katerem bo govoril za pristop Rumunije k osrednjima velesilama.

Boji na zahodu.

Nemško uradno poročilo.

Berlin, 31. avgusta. Veliki glavni stan:

Nobenih posebnih dogodkov.

Najvišje vojno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

Pariz, 30. avgusta. Včeraj popoldne: Ponoči je naša artiljerija nadaljevala svojo akcijo proti sovražniku posebno okoli Ab-laina, Roye, severno od Aisne in med Aisno in Argoni. V celi Lotringiji zelo močno obstreljevanje sovražnih jarkov. Boj z ročnimi granatami in bombami okoli Metz-zerla. Ponoči so naša letala obstreljevala kolodvor in barake v Grandpré in Monh-hautmu in Lancon en Argone.

Zvečer: Na celi fronti je obstreljevanje artiljerije ostalo enako. Posebno učinkovito obstreljevanje sovražnih postojank severno od Het - Sas - Steenstraate, v Champagni in med Mozo in Mozelo okoli Pannasa in Envezina in v gozdu Mort-mare.

Boji na Francoskem in v Flandriji.

»Pester Lloyd« poroča iz Zeneve 28. avgusta: Še veliko uspešnejše nego je bilo bombardiranje Compiègne začetkom avgusta, je bilo včerajšnje obstreljevanje tega mesta, ki je trajalo eno uro. Opustošeni so bili vsi deli mesta, posebno pa kolodvorski okraj, ki služi vojaškim svrham. Dognalo se je sedem glavnih požarišč. Nemci so oddali sedem streliv iz Francozom popolnoma neznane smeri in vseh sedemkrat v polno zadeli. Bombardiranje se je začelo ravno tedaj, ko so mestni slugi nalepljali Vivianijev govor v parlamentu. — Uradna poročila so omenjala kot žrtve samo civilne osebe, dočim se od druge strani z gotovostjo trdi, da je bilo v vojašnicah tudi veliko vojaških žrtev. Bombardiranje je napravilo v Parizu globok vtis, posebno v krogih zbornične opozicije proti Millerandu.

Joffre napoveduje zimsko vojsko ob Reni.

Haag, 30. avgusta. Vrhovni poveljnik Joffre je izdal oklice na čete, kjer napoveduje novo zimsko vojsko in pri tem zagotavlja, da bo pozimi glavno bojišče pokrajina ob nemški reki Reni.

Salvadorski topovi v francoski vojski.

Monakovo, 29. avgusta. Bavarske čete na zapadnem bojišču so uplenile lahke poljske topove z letnico 1892 in 1887, ki izvirajo iz centralnoameriške republike Salvador. Ta zanimiv plen uvrste v bavarski potovalni muzej vojne plena, ki bo potoval po vsej deželi na korist Rdečemu križu.

Na morju.

ANGLIJA OLAJŠA BLOKADO.

London. (K. u.) »Reuter« poroča iz Washingtona: Angleški veleposlanik je obvestil vlado Združenih držav, da namerava Anglija z ozirom na pritožbe nevtralec dovoliti, da se bodo smele voziti nekatere vrste blaga skozi blokirane črte.

ŠEST Z LESOM NALOŽENIH PARNIKOV TORPEDIRANIH.

Iz Kodanja se poroča 27. avgusta: Poveljnik parnika »Nimrod« poroča, da je v Severnem morju srečal šest velikih gorečih parnikov. Vozili so les. Nemški podmorski čolni so jih s strelji zažgali.

Nemčija in Amer'ka.

Washington, 31. avgusta. Neko angleško poročilo pravi, da bo Nemčija še ta teden podala glede na afero »Arabic« izjavo in da bo istočasno rešena tudi zadeva »Lusitanije«.

Primorske novice.

— Goriški nadškof dr. Francišek Sedej zopet na goriških tleh. Piše se nam o tem še: Te dni se je naš vladika zopet povrnil na Goriško in sicer si je izbral za bivališče svoj rojstni kraj Cerkljo. Pokazal je s tem zopet svojo gorečo ljubezen do svojih ovčic, katerih on nikdar ni v stanu zapustiti. Videli smo prej, kako dolgo je vztrajal v Gorici, čeravno so mu že od začetka svetovali, naj bi se umaknil kam bolj nazaj. A on, zavedajoč se svoje dane mu naloge, je ostal na svojem mestu, dokler ga niso granate prisilile iz svoje nadškofovske palače. Odsel je na Kranjsko v Vipavo, kje je bil pa vseeno v bližini svojih vernikov. Negovo očetovsko srce pa mu niti tukaj ni pustilo bivati, ampak ga je gnalo zopet na Goriško, kamor se je v resnici sedaj tudi povrnil. Velika je njegova ljubezen do nas, a še večja bo naša udanost do njega!

Zrakoplov nad Sv. Goro ponoči. Kakor tat je priplul v noči na nedeljo okoli polnoči nad svetogorski samostan. Gotovo je imel hudobne namene, kojih izvršitev bi morebiti napravila našim občutno škodo. A bistro in čuvajoče oko naših vojakov ga je hitro opazilo in takoj so obvestili obrazovalne postaje, odkoder je počelo bljuvati kakor iz pekla tja gori proti letalu. Reflektorji so počeli razsvetljevati nebo, da je bilo bolje videti učinek našega streljanja. Res, prav krassen prizor! Dolgi žarki reflektorjev, ki so stali na raznih krajih, so bili kakor ognjeni stebri. Naši topovi so pošiljali Italijanu tako blizu svoje vroče pozdravke, da mu je kljub hladni noči postalo preveč vroče in je zopet odplul čez Sabotin tja proti Korminu, kjer se je počasi spustil na tla in je moral tovarišem naznani, da ni mogoče Avstrije prese-netiti, ker čujejo še bolje ponoči nego podnevi.

Padeč trdnjave Brest-Litovsk so praznovali Goričani s tem, da so razobesili avstrijske, mestne in deželne zastave. Slovenskih zastav ni bilo videti.

— Duhovniške izpmembe na Goriškem: Novomašnik g. Sava Zor je imenovan kaplanom v Komnu, novomašnik g. Herman Trdan, kaplanom v Prvačini in g. novomašnik Pavle Jelovčan kaplanom v Podbrdu.

— Slovenci v laškem ujetništvu. Bogoslovec g. Ciril Podržaj v Ljubljani je prejel naslednje pismo: Cremona, 28. julija 1915. Istituto Manini. Dragi prijatelj! V najboljšem stanju in v najlepšem krogu znanih duhovnikov, učiteljev, županov itd. z naših Brd in Furlanije, sem od 8. julija s svojim očetom kot »Prisonnier de guerre« v Cremoni (Gornja Italija). V molitvi, branju, pisanju in igranju krogelj in šaha čas hitro mine. O vsem tem je bil goriški nadškof že obveščen in prosim, da sporočiš tudi »Slovenec«. Srčno pozdravljajoč Tebe, svoje predstnike in tovariše, prijatelje in vse znance. Tvoj Ludovik Zorzut. — V italijanskem ujetništvu se nahaja v družbi več uradnikov in duhovnikov gosp. Vinko Bandelj, nadučitelj v St. Martinu v Brdih na Goriškem. Piše, da se jim godi razmeroma dobro. Naslov: V. Bandelj, R. Comando Deposito Fanteria 65, Cremona (Lombardia), Italia.

— Prošnja do goriških gg. duhovnikov-bečunec. Na Breznici na Gorenjskem dobi mlajši duhovnik iz Goriškega stanovanje, obstoječe iz dveh sob ter primeren zaslužek po dogovoru, ako bi hotel pomagati v šoli in dušnem pastirstvu. Župni urad na Breznici, 27. avgusta. Jos. Lavrič, župnik.

Prvi kruh iz bele moke v Trstu. Od večraj dalje se pričeli prodajati v Trstu zopet bel kruh, ki so ga ustavili par dni po novem letu 1915. Od tedaj dalje se je prodajal takozvani vojni kruh, ki pogosto ni bil niti užiten. Današnji kruh je docela bel in prava torta za nas, ki nismo pol leta zobali — niti videli — te krušne jedi. Vendar pa so vkljub zbolšanju kruha ostali stari nedostaki pri razprodaji kruha. Ljudje se kar po cele ure tajejo pred posameznimi pekarnami, da dobe nekaj kruha. Vojna, ki je postavila že marsikoga na beraško palico, je to storila pri nekaterih tržaških pekih, ki so domalega ubožali. Imajo še sicer svoje prostore, a ne več sredstev, da bi obrt nadaljevali. Tem ljudem naj bi šla tržaška aprovizacijska komisija na roke, da ubogim ženam ne bo

treba čakati ure in ure v drugih mestnih okrajih na kruh. Pa tudi drugače bi se odpomoglo tem razmeram. Aprovizacijska komisija naj, — če že ne gre drugače, — postavi stolice, da tako odpomore mučnemu čakanju občinstva na kruh. Danes se je spekle 42.000 kg kruha. Skoro več kot v normalnih časih.

— Iz Ozeljana. Pri tukajšnjem stavbinskem delu se je ponesrečil Franc Peršolja, 57 let star, po poklicu kmet, doma iz Imenja pri Kojskem. Dobil je hudo poškodbo na levem kolenu. Prenesli so ga v bolnišnico usmiljenih bratov v Gorico. Bil je begunec iz Brd in je delal pri omenjenem delu, da se preživi do tistega časa, ko bo zopet lahko šel v svojo domačijo.

— V bolnišnici usmiljenih bratov v Gorici so umrli sledeči: Dne 21. avgusta Komic Anton, 60 let star iz Števerjana, vzrok smrti: rak v grlu; dne 24. avgusta Srednik Anton, 80 let star, delavec iz Kojškega, vzrok smrti: starostna slabost; dne 27. avgusta Furlan Dominik, kmet, 64 let star, iz Ločnika, vzrok smrti: jetika; dne 28. avgusta Selaunich Jakob, vratar novega semenišča, 68 let star, vzrok smrti: sušica.

Iščejo ga. Tržaški mestni magistrat pozivlja Romedija Romagna, učitelja na prvi občinski gimnaziji, naj zopet nastopi svojo službo, oziroma se do 30. septembra 1915 ob desetih dopoldne zgleda v uradu občinskega predsedništva, da se podvrže disciplinarnemu postopanju, drugače ga odpuste iz tržaške občinske službe.

— Umrli so v bolnišnici »Rdečega križa« v Gorici vojaki: 22. julija: Krebelj Andrej, roj. 1881, iz Kopra (tetanus); Mrgutić Toma, roj. 1894; Orebič (tetanus); Janović Trpino, roj. 1888, Perzagno pri Kotoru (prestreljena pluća); Machich Anton, roj. 1881, Pulj (prsni strel). — 23. julija: Kovanda Jakob, roj. 1889, Vatkov pri Netolichah (granatni strel); Čelič Jakob, roj. 1883, Imotski v Dalmaciji (granatni strel); Čelan Martinc, roj. 1891, Imotski v Dalmaciji (razne poškodbe); Posch Franc, roj. 1894, Sopron na Ogrskem (granatna rana); Kibala Nikola, roj. 1890, Zakopa, Cieszanov v Galiciji (granatna rana). — 24. julija: Kukalji Mile, roj. 1879, Knin v Dalmaciji (trebušni strel); Matković Ivo, roj. 1891, Imotski v Dalmaciji (trebušni strel); Skerl Ivo, roj. 1893, Brdice pri Postojni (prestreljena pluća); Irandus Branko Matija, roj. 1881, Sinj (granatna rana); König Rihard, roj. 1896, Dunaj (trebušni strel); Zanocehi Pietro, roj. 1893, Pavija (trebušni strel) korporal v kr. ital. armadi; Draxler Georg, roj. 1877, Qcsa, Vaal Fejer Ogrsko (zadet v glavo); Lončar Stjepan, nepoznat (granatna rana). — 25. julija: Troškot Simeon, roj. 1892, Benkovac v Dalmaciji (prestreljena pluća); Koticz Josip, roj. 1889, Nagykárolyi Falva pri Teher templon, Ogrsko (granatna rana); Jukić Pero, roj. 1882, Livno kod Celebića, Bosna (prestreljena prsa); Staričić Grgo, roj. 1891, Spljiti (prestreljena prsa). — 26. julija: Jurić Pero od Nikole, roj. 1886, Tran, Spljiti (granatna rana); Pende Franc, roj. 1894, Rab, Zadar (granatne poškodbe); Božanić Ante, roj. 1889, Komiža, Lesina, Dalmacija (prsna rana); Hasenauer Georg, roj. 1890, Versend, Moharacz Baranya (zadet v glavo); Parašić Ivo, nepoznat (trebušni strel). — 27. julija: Branica Mate, roj. 1882, Harin-Šibenik (granatni strel); Bakotić Luka, roj. 1895, Imotski (zadet v glavo); Spanija Matija, roj. 1894, Kotor, Perlan (trebušni strel); Vukotić Ivo, roj. 1882, Knin, Dalmacija (granatne poškodbe); Kolovrat Nikita, roj. 1880, Imotski, Knin (granatna rana); Faragó József, roj. 1887, Sár Szentmihály Feherwary, Ogrsko (granatne poškodbe). — 28. julija: Csankó József, roj. ?, Rorsafa - St. Lőrincz (granatna rana); Prka Gjorgje, roj. 1886, Imotski v Dalmaciji (prestreljena prsa); Marinšek Alojz, nepoznat (šrapnelni strel); Bistriani Ivo, roj. 1890, Koboldog Falva-Huyad (zadet v glavo). — 29. julija: Pais Georg, roj. 1892, Nagyberivot, Fagaras (granatna rana); Demian Salon, nepoznat (granatna rana); Vojvodić Vicko, roj. 1895, Zaton Dubrovnik (zadet v hrbet). — 30. julija: Pavlovič Ivo, roj. 1893, Komatac Dubrovnik (trebušni strel); Adamoretz Štefan, roj. 1892, Lipot Darda, Ogrsko (zadet v glavo). — 31. julija: Peric Josip, roj. 1892, Brestovica, Sežana (meningitis). — 1. avgusta: Szabó Jusuf, roj. 1887, Zala Tarok, Nova Zala (tetanus).

Cerkvena umetnost.

— Vič. Slikarska dela v tukajšnji župni cerkvi so bila ta teden dovršena. V torek so se odstranili zadnji odri iz cerkve. S tem je že na zunaj impozantna zgrada tudi znotraj, hvala Bogu in sv. Antonu, srečno dovršena. Računaje s sedanji vojnimi okoliščinami nismo pričakovali, da bo letos tudi slikarsko delo dovršeno. P. Placidu se je zahvaliti, da se je kljub

viharnim časom slikanje mirno nadaljevalo in da danes župna cerkev sv. Antona stoji sredi lepe župnije v vsej notranji krasoti. Natančneje oceno posameznih slik, pa upamo, bo priobčila spretnejša roka. Za zdaj z mirno vestjo in z vso zadovoljnostjo lahko rečemo: Hvala Bogu in sv. Antonu tudi to delo se je pri cerkvi v obče zelo posrečilo. Ako stopiš zdaj, ko je vse lesovje iz cerkve odstranjeno in neovirano zagledaš vso notranjost cerkve v primerni razdelbi slik in bogato arhitekturo obrobjeno z zlatimi črtami, boš tudi ti ljubi častilec sv. Antona z očevidci enakih misli in rekel: Župna cerkev sv. Antona na Viču je po svoji dovršenosti ena prvih v škofiji. Srečne se smejo šteti Vičani, da so jim očetje franciskani v primeroma zelo kratkem času preskrbeli toli lepo hišo božjo. Svojo hvaležnost naj skazejo s tem, da bodo radi v njo prihajali in si nabirali duhovnih milosti po gotovem posredovanju cerkvenega patrona sv. Antona.

Dnevne novice.

Slovenski vojaški rekonvalescenti v Aussee na cesarjev rojstni dan. Prejeli smo naslednjo dopisnico: »Rekonvalescentni odd. 27. dombr. pp., kopališče Aussee, dne 25. avgusta 1915. Slavno uredništvo! Da se izkažemo hvaležne tukajšnji gospodi, ki nam ob vsaki priliki pokaže svojo naklonjenost in da bodo rojaki vedeli, da slovenski fantje v tujini niso zapušteni, prosimo podpisani, da priobčite naslednje vrstice: 18. avgusta smo vojaški rekonvalescenti slovensko obhajali rojstni dan našega presvetlega cesarja. Ob 9. uri dopoldne smo imeli slovesno cerkveno opravilo, popoldne ob 3. uri nas je pa meščanstvo obilo pogostilo z jedmi in pijačo. Zvečer smo korakali po mestu z godbo na čelu. Za zaključek so slovenski pevci pridelili vodji pol, ekspoziture podoknico. V nedeljo 22. avgusta je bil velik srečolov, h kateremu so povabili tudi nas vojake ter smo zastopali srečkali; marsikateri vojak je odnesel lep dobiček. V imenu slovenskih fantov se je v lepem govoru zahvalil enoletni prostovoljec dr. Jakob Mohorič. S tem se dobrotnemu meščanstvu v Aussee še enkrat prav iz srca zahvaljujemo! — Poddesetnik Franc Dralka, pešca Ivan Bizjak in Franc Guštin.« — K temu pripominjamo, da je ausseeški nemški list priznalo poročilo o celi slavnosti, laskavo omenil dr. Mohoričev govor in zelo pohvalil slovenske fante.

Za hišnorazredni in najemniški davek je v vojnem ozemlju dovoljenih nekaj olajšav. Natančnejša pojasnila se dobe pri davkarijah.

+ K cenam za živino in meso. Določene so maksimalne cene za živino po 2 K, oziroma 1 K 80 vin., meso je pa po 4 K. Glede mesne cene velja ta cena le kot najvišja dovoljena cena za najboljše kvaliteto brez priklade. Slabša kvaliteta s prikladami bi se morala ceneje prodajati. Kar se pa tiče maksimalnih cen za živino, čitamo v »Kmetovalcu«: »Kmetijska družba se je dne 18. julija odločno izrekla proti določiti maksimalnih cen za klavno živino, ker stoji na stališču, da je maksimalne cene enakomerno postaviti v celi Avstriji za nadrobno razprodajo mesa, ker se potem cene klavni živini same od sebe uravnajo, a c. kr. deželna vlada je vendar le dne 29. julija t. l. določila maksimalne cene za klavno živino, kar bo po mnenju glavnega odbora imelo za posledico, da meso v deželi vendar le ne bo ceneje in da se bo klavna živina rajše v druge dežele prodajala. Glavni odbor je zato sklenil deželno vlado na to posledico opozoriti in jo prositi, da naredbo v prid kmetovalcem in kosumentom izpremeni.«

— Julij pl. Payer, znani avstrijski raziskovalec severnih pokrajin, je umrl na Bledu. Truplo prepeljejo na Dunaj. Prvi slovenski invalid došel iz Rusije. Iz Rusije se je vrnil Jožef Škafer, doma iz Gotovelj, kot prvi Slovenec-invalid, ki je bil rešen ruskega ujetništva.

— Po 13. mesecu se je oglašil iz ruskega ujetništva že za mrtvega proglašeni Josip Macher Lazeč, p. Draga, okraj Kočevje. Bog daj še mnogo takih! To v tolažbo onim, ki svoje objokujejo.

Letos ne bo poštno-oficijantske prakse. C. kr. poštno in brzojavno ravnateljstvo nam javlja: Vsled odloka c. kr. trgovskega ministrstva z dne 17. avgusta 1915, št. 25.909-P, se daje v splošno znanje, da v okraju c. kr. poštne in brzojavnega ravnateljstva v Trstu, ta čas v Ljubljani, v tekočem letu ne bo poštno-oficijantske prakse, oziroma poštno-oficijantskega učnega letaja.

— Iz vojnega ujetništva v Italiji se je oglašil Jožef Zorman, doma iz Zgornjega Brnika 108 pri Cerkljah na Gorenjskem. Piše pa takole svoji skrbni materi Mariji: . . . in vam dam vedeti, da sem zelo ranjen na obnogi. Hoditi ne morem nič. Ranila me je dne 26. julija granata. Milim, da ne bom nikoli več prav lahko

hodil. Zadaj v kolena me je zadelo in pa kamenje je priletelo v me tako, da sem obvezan na vse strani. Pisati pa tudi ne morem kaj prida, ker me roka boli. Slovenec sem sam med ujetniki, drugi so le Nemci in Madžari. Z Nemci se že malo pomenimo. V ognju pa sem bil samo dva dni, pa nisem nobene reči pokusil. Kruha imam pa tudi dosti. Drugič Vam bom napisal naslov. Več ne morem pisati, ker nimam nič papirja, pa tudi nobene vojne dopisnice več, saj veste, kje da sem.

— Šolske vesti. Naučni minister je prestavil profesorja na II. državni gimnaziji v Ljubljani dr. Ivana Lokar na državno realno v Idriji. — Profesor na državni realki v Idriji dr. Matej Potočnik je tudi za šolsko leto 1915/16 dodeljen v službovanje na državni gimnaziji v Kranju. — V 9. činovni razred je pomaknjen učitelj na državni obrtni šoli v Ljubljani Jožef Tratnik.

+ Tretje vojno posojilo v Nemčiji razpisano.

— Hvalevreden čin. Županstvo občine Kropa je poslalo deželnemu odboru znesek 100 K kot čisti donos po županstvu prirejeno veselico v korist oslepelih vojakov.

— Vesti s pošte. V pokoj je stopil nadoficijal Alojzij Dichtl v Trstu. Služboval je svoječasnno kot oficijal v Divači. Mož je bil vesten uradnik, a strogo nemškega mišljenja, da si mu je domačija v Slovenskih gorah. — Umrl je Martin Navratil, nadoficijal v Trstu. — Razpisana so mesta: v Beljaku 2, kontrolorsko mesto z dohodki 9. činovnega razreda; v Storeh pri Celju, poštarstvo mesto; v Brnci na Koroškem (III-1) odpravnisko mesto s točasnim pavšalom za služabnike 931 K. Roč v Istri (III-2) z enakim pavšalom za služabnike.

IV. c. kr. avstrijska razredna loterija. Zrebanje 4. razreda se vrši že 9. in 10. septembra t. l. Srečke za ta razred se dobijo še pri poslovnici c. kr. avstrijske razredne loterije Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani in njenih podružnicah v Celovcu, Celju in Splitu. P. t. reflektante opozarjamo na njen današnji in-serat.

Deželni zavarovalni zavodi. Podružnica Niževavstrijskega deželnega življenjskega in rentnega zavarovalnega zavoda, ki jo je ustanovil kranjski deželni zastop kot uradni deželni zavod in ki ima svoj sedež v Ljubljani na Marije Terezije cesti št. 12, prevzema zavarovanja za življenje in otroške dote. Zavarovanje za življenje je lahko združeno tudi za smrt v vojski, če plača zavarovanec enkratno majhno doklado, 4 odstot. od zavarovane vsote. Zastopniki se sprejemajo!

Talci v Bosni. »Hrv. Dnevnik« poroča: Po odredbi poveljujočega generala in deželnega poglavarja v Bosni in Hercegovini so te dni odpustili iz Arada 569 bosensko-hercegovinskih podanikov, 395 so jih pa odpravili v Žegar pri Bihaču. Razen tega so že od januarja t. l. odpuščali iz Arada bosensko-hercegovinske podanike ter je bilo do aprila izpuščenih 146 oseb. Vseh 715 oseb se je vrnilo na svoje domove. Razen tega pa je bilo do danes 60 oseb oproščenih talniške dolžnosti ter so se istotako vrnili na svoje domove.

Razna poročila.

ZAVEZNIKI NAROČILI V AMERIKI ZA 2 MILIJARDE VOJNIH POTREBŠČIN.

Petrograd, 31. avgusta. (Kor. ur.) Glasom »Ruskega Slova« so zavezniki naročili vsega skupaj za približno 2 milijardi rubljev vojni potrebščin.

RUDARSKI SPOR NA ANGLEŠKEM SE NI PORAVNAL.

London, 31. avgusta. (Kor. ur.) Parlamentarni dopisnik »Times« piše: V večerajšnji Runcimanovi konferenci z voditelji rudarjev v Južnem Walesu se je bil že skoraj dosegel sporazum, tako da se je o njem že poročalo kot o gotovem dejstvu. Toda pozno zvečer je nastopila motitev. Za jutri je napovedana nova konferenca. — »Times« poroča iz Cardiffa: V Južnem Walesu se pričakujejo londonska poročila z navideznim mirom, za katerim se skriva razburjenje. Ako se strojnikom itd. ne prizna vojna doklada, bo jutrišnja skupščina soglasno sklenila generalno stavko.

RUSKI KRONSKI SVET.

»Neue Freie Presse« poroča 30. iz Scheveninga, da se v četrtek vrši pod carjevim predsedstvom izredni kronski svet.

»TRIBUNA« O MIROVNIH POGAJANJH.

Lugano. »Tribuna« se trudi v daljšem članku dokazati, da bosta Nemčija in Avstrija kljub velikim pridobitvam njih armad na zahodu in na vzhodu na slabšem, ker so vse nemške kolonije v rokah sovražnikov Nemčije. Članek je prvo priznanje iz laškega vi-

ra, da bo položaj v Evropi, ko se bo sklepalo o miru, ugoden zveznim osrednjima velevladstima.

STRAŠNA NESREČA NA TEMZI. — 1 ČASTNIK IN 15 KADETOV UTONILO.

Pariz, 1. septembra. (K. u.) Listi poročajo iz Londona: Ko so vadili na reki Temzi veslanje, je utonil 1 častnik in 15 kadetov bojne ladje Cornwall.

LISTE POROTNIKOV ZA LETO 1916.

Z naredbo notranjega in pravosodnega ministrstva z dne 23. avgusta se odreja, da imajo občine v začetku januarja 1916. sestaviti prvotno listo porotnikov in izvesti dotično postopanje. Popravljenе prvotne liste morajo do konca januarja poslati okrajnemu glavarstvu. Letne liste je treba sestaviti v prvi polovici marca, dopolnilne liste le tedaj, če v prvotnih listah ni vsaj 500 imen porotnikov, službene liste je sestaviti sredi marca.

TAJNA LIGA N AŠVEDSKEM.

Stockholm, 29. avgusta. »Nya Dagligt Allehanda« javlja, da je na Švedskem razpredena tajna liga, ki skuša z velikimi denarnimi sredstvi vplivati na javno mnenje v angleškem smislu. Neki švedski učiteljci so ponudili 1000 funtov šterlingov, da bi agitirala za to ligo.

ENTENTA PROTI NAŠI TRGOVINI.

Pariz, 28. avgusta. (K. u.) »Petit Journal« poroča, da je trgovski odsek zbornice sklenil odločiti razpravo od senata sprejetega zakonskega predloga o prepovedi trgovine z Avstrijo in Nemčijo za toliko časa, da mu vlada sporoči, kako so uspešna diplomatska pogajanja o skupnih odredbah zaveznikov proti trgovini s sovražniki.

NADOMESTNA VOLITEV NA OGRSKEM.

Budimpešta, 30. avgusta. (K. u.) Na volilnem shodu včeraj za po smrti Kolomana Szella izpraznjen mandat so sklenili, da kandidira za poslanca minister na Najvišjem dvoru baron Ervin Rosner.

ENTENTA SKRBI ZA DENAR.

Lyon, 28. avgusta. (Kor. ur.) »Republicain« javlja iz Pariza, da poidejo prihodnji teden francoski in angleški odposlanci v Ameriko vprašati, pod kakšnimi pogoji bi Amerika dovolila potrebne kredite.

V začetku septembra se zopet snidejo v Londonu angleški, francoski in ruski finančni ministri.

POŽAR V SLATINSKI SLADKORNICI.

Chrudim, 31. avgusta. (K. u.) V sladkornici kneza Franca Jožefa Auerperga v Slatini je izbruhnil iz do zdaj neznanega vzroka ogenj. Škoda znaša približno dva milijona. Zalag niso mogli rešiti.

NEMSKI LETALCI V FRANCIJI.

Montmorency, 30. avgusta. (Kor. ur.) »Agence Havas« poroča: Štiri sovražna letala so preletela naše črte v smeri na Pariz. Zasledovani po letalcih utrjenega tabora so se trije obrnili pri Compiegne. Dva sta preletela zopet naše črte pri Fracy le Monte, tretje so sestrelili naši letalci. Zgorelo je v gozdu Halatte. Četrto letalo je priletelo iz Montmorency in je vrglo pet bomb, ki niso povzročile nikake škode. Moralo je bežati radi ljutega obstreljevanja naših baterij.

Pošteni ameriški Slovenci za svojo slaro domovino.

»Slovenec« klic ameriškanskim Slovincem, naj se otresejo vab po Sakserju ustanovljene »slovenske lige«, ki je delala z lažmi, da je na Slovenskem revolucija in je imela predrznost rovat proti stari slovenski zvestobi habsburški dinastiji, je imel popoln uspeh. Sakserjevi »ligi« so vsi poštteni slovenski Amerikanci obrnili hrbet, v New Yorku izhajajoči »Slovenski Narod« pa na tak način razkrinkava Sakserja, da bo o Sakserjevi »ljubezni do slovenskega delavstva« govorilo še ameriško sodišče. »Osrečevalcem« slovenskega ljudstva Sakserjeve vrste tudi v Ameriki že gore tla pod nogami! Zgoraj imenovani newyorški list priobčuje sedaj poziv: »Slovinci, pojdiomo vsi kakor en mož v boj za »Rdeči križ« v Ljubljani. V oklicu pravi neki Oton J. Majerle:

»Za nabrani denar naj bi se v tej deželi najelo zdravnikov in postrežnic ter se jih poslalo v Avstrijo streč in zdraviti ranjene vojake. Kajti uverjen sem, da bi jih še veliko več okrevalo, če bi bilo dovolj zdravnikov in postrežnic, katerih obojih brzkone primanjkuje tudi v Avstriji. Če imajo avstrijski sovražniki toliko zdravnikov in jih še vedno več potrebujejo, in če zbirajo rojaki le-teh ne prestando denar za »Rdeči križ« v svojih rojstnih deželah ter pošiljajo tja tukajšnje zdravnike in postrežnice, zakaj bi jih tudi mi ne poslali nekaj v Avstrijo, ki je naša stara domovina. Pomagajmo

ji, kakor to delajo Nemci, ki so že veliko število zdravnikov poslali v svojo domovino na pomoč največjim revežem, ranjenim vojakom.«

Centralno nabirališče za to lepo akcijo ameriških Slovencev bo slovensko podporno društvo »Orel« v New Yorku. To je najboljši odgovor poštenih ameriških Slovencev podlim nakanam izdajalskih li-gašev!

Ljubljanske novice.

— Padel je kadet 27. dom. pešpolka Franc Brebec.

Ij Tilnik si je zlomil včeraj pred deželno bolnico neznan bolnik, ki so ga hoteli pripeljati v deželno bolnico. Splašili so se konji. Bolnik je brzkone hotel skočiti z voza, a pri tem tako nesrečno padel, da si je zlomil tilnik in tekom 10 minut umrl.

— Umrl so v Ljubljani: Ivan Bergant, hirelec, 82 let. — Karel Klopčič, sin železniškega čuvaja, 10 mesecev. — Marija Colnik, žena železniškega nadspredvodnika, 49 let. — Marija Kogoj, čevljarjeva hči, 15 mesecev. — Zdravko Jazbec, rejenec, 6 tednov. — Danica Zavadlov, hči begunke, 8 mesecev. — Antonija Jeločnik, stavčeva žena, 34 let. — Franciška Florjančič, služkinja, 24 let. — Helena Danič, žena železniškega delavca, 33 let. — Lepin Kornik in Matrejev Flador, ruska vojna ujetnika. — Josip Horak, vojaški delavec, 28 let. — Anton Zehetgruber, topničar teške havbične divizije, 22 let. — Aleksander pl. Hoffmann, nadporočnik. — Janos Kolkosovsky, pešec. — Aleksander Bauer, pešec honved. — Janos Jazencsak, poddesetnik. — Matevž Marn, rešetar-hirelec, 27 let. — Ivan Hvala, posestnik-hirelec, 72 let. — Engelbert Stadler, topničar domobranske havbične divizije. — Radvoy Radin, pešec. — Rudolf Svoboda, desetnik. — Janos Stefko, Pavel Csihon in Nikolaj Sztralya, pešci.

Ij Pred brambnim ščitom. Vsled sklepa načelstva »Deželne zadruga brivcev, frizerjev in lasničarjev« se je v nedeljo dne 20. avgusta t. l. popoldan ob 3. uri zbralo nad 30 zadrugnih članov, pomočnikov in vajencev pred brambnim ščitom k skupnemu zabijanju žebeljev v brambni ščit. Zadrugni načelnik gospod Engelbert Franchetti je navzoče primerno nagovoril. V govoru je omenjal, da je od 90 zadrugnih članov nastopilo vojaško službo 38 mojstrov in nebroj pomočnikov in starejših vajencev, 18 brivnic se je moralo vsled pomanjkanja delavnih moči zapreti, v ostalih 20 se pa dela z vajenci ali pa z mladimi pomočniki. Izmed 10.000 obrtnikov na Kranjskem je gotovo mnogo nad 5000 vpoklicanih v vojaško službo. Po končanem govoru je zabil zadrugni načelnik žebelj v imenu zadruga brivcev, nato so sledili ostali člani, pomočniki in vajenci. Želeti bi bilo, da bi tudi ostale obrtne zadruga sledile lepemu zgledu deželne zadruga brivcev v Ljubljani. Zadrugnemu načelniku g. Engelbertu Franchettiju in vsem udeležencem tega zglednega čina naj bo tem potom izrečeno naše priznanje.

Ij Za vojake na jugozapadnem bojišču. Vodstvo »Kino Central« v deželnem gledališču je položilo pri vojnookrbovalnem uradu znesek 300 kron kot čisti dobiček predstave ob cesarjevem rojstnem dnevu z določilom za cigarete vojakom, borečim se na soški fronti. Veledušnemu činu se izreka s tem najtoplejša zahvala in priznanje.

Ij Sobe z eno ali dvema posteljama se nujno rabijo. Stranke — tudi one, ki se sicer ne pečajo z oddajo mesečnih sob — in katerim pripuščajo količjak družinske razmere, se vljudno naprošajo, da prijavijo sobe v mestnem vojaškem nastanjevalnem uradu, Mestni trg 27/III, med 8. uro zjutraj in 7. zvečer.

Ij Izplačevanje vojaških nastanitvenih pristojbin se zopet prične na mestnem magistratu v petek, dne 10. septembra 1915 v mestnem vojaškem nastanjevalnem uradu (Mestni trg št. 27, III. nadstropje) in sicer: za stranke, ki stanujejo v I. mestnem okraju (Poljanski okraj) v petek, dne 10. septembra; za II. mestni okraj (Mestni trg, Stari trg, Karlovska in Dolenjska cesta) v soboto, dne 11. septembra; za III. mestni okraj (Gradišče z okrožjem I. drž. gimnazije z Dunajsko cesto) v ponedeljek, dne 13. in v torek, dne 14. septembra; za IV. mestni okraj (ulice vzhodno Dunajske ceste, št. Peterski okraj in Vodmat) v sredo 15. septembra. Od 17. septembra dalje za Spodnjo šiško za vse one, ki bi bili zadržani v gori navednih dneh. Uradne ure izplačevanja od 3. do 6. ure popoldne. — Stranke se prosijo, da se natančno drže teh določb.

Ij Trgovina zopet otvorjena. Lastnika trdke Ciuha & Jesih Pod Trancu si usojata p. n. občinstvu javiti, da je trgovina zopet odprta ter se p. n. odjemalcem za mnogobrojni obisk priporočata.

Listnica uredništva.

L. L. Hvala iskrena! Prosimo večkrat kaj! Ne pišite pa prav nič obupno, ker za obup ni povoda. Prvi dopis cenzura ni odobrila. — Žužemberk, Notico o konferenci, ki se je vršila v Ambrusu v ponedeljek, smo dobili šele v soboto zvečer. »Slovenec« pa izide že popoldne. V Žužemberku je bila dopisnica oddana dne 27. avgusta ter je šla skozi vojaško cenzuro v Novem mestu.

Kino

„CENTRAL“
v deželnem gledališču.

Danes in jutri velika detektivska drama:

„Črni nagelj“.

1715

Zahvala.

Ob bolešni izgubi moje ljubljene soproge, gospe

Magdalene Hochleitner

izrekam vsem prijateljem in znancem in vsem onim, ki so se spemili k zadnjemu počitku, iskreno zahvalo. Posebno se zahvaljujem častiti rodbini Pollakovi in osebju tovarne Pollak za prekrasne vence in mnogobrojno udeležbo spreveda blagopokojnice.

Bog plačaj vsem!

V Ljubljani, dne 1. sept. 1915.

Aleksander Hochleitner.

GORČEVA

KOLESA PRIZNANO NAJ
BOLJŠA SEDANOSTI X

A. GOREC

LJUBLJANA MARIJE TERE
ZIJE CESTA ŠT. 14 NOVI SVET
NASPROTI KOLIZEJA ZAH
TEVAJTE PRVI SLOV. CENIK
BREZPLAČNO

Izurjene šivilje

za izdelovanje vojaškega perila,
dobijo takoj delo. — Kje, pove
upravnishvo Slovenca pod št. 1688.

Izgubilo

se je fotografiralo ozadje
slike Bleda na
progi Jesenice—
Ljubljana. Kdor bi ga našel, se prosí, da proti
nagradi izroči isto v trgovini Oswald na Jese-
nicah ali v trgovini Mikusch v Ljubljani.

IZJAVA.

Podpisane Marija Ajster, posestnikova žena
iz Krškevasi h. št. 85, Marija Predanič, p. sest-
nica iz Krškevasi h. št. 72 in Neža Močnik, po-
sestnikova žena iz Krškevasi h. št. 84 preklicu-
jemo vse naše govore, s katerimi smo želele čast
g. Srečkota Drašlerja, vodje boletnega urada v
Krškivasi in gđ. Fr. Gram, zaseb. v Krškivasi.
Podpisane obžalujemo vse nepremišljene be-
sede, ki so brez vsake podlage in neresnične, ter
se zahvaljujemo g. S. Drašlerju in gđ. F. Gram,
da sta nam odpustila in odstopila od tožbe.

V Krškivasi, dne 26. avgusta 1915.

Marija Ajster, Marija Predanič,
Neža Močnik.

Za takojšnji nastop se iščejo

trgovski pomočnik
in dve prodajalki

za papirno trgovino, zmožni slovenskega
in nemškega jezika. Ponudbe na upravo
tega lista pod št. 1701.

Lepi spominski oficijelni

vojni kozarci.

Pri nobeni hiši se ne sme pogrešati
takega kozarca, ker je res nekaj po-
sebnega. Razstavljeni so v izložbi

tvrdke F. ČUDEN, Prešernova ul. 1.

Vozniki

za prevažanje piva

oziroma zanesljivi 1717

hlapci

se sprejmo takoj pri

Zalogi piva Reininghaus-Puntigam,
Ljubljana, Martinova cesta.

Kupim v vsaki množini mikano in nemikano

domače predivo

po najvišji ceni. — Ponudbe na: Ivan N. Adamič,
vrvarna, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 31. 145

Priporočam razprodajalcem sveže, trpežne

limone

pristen sicilijanski »Verdeli« sad

primislimi zaboju okoli 300 kosov K 30.—
prima velike zaboju okoli 300 kosov K 29.—

najfinejši pristni emental, sir, holand. Gonda sir, holand. salami, istovreden na-
domestek za ogrske, najceneje.

Pošilja se po povzetju ali proti vposlatvi naplačila. — Na drobno se ne
razprodaja. — Najboljšo, najzanesljivejšo postrežbo zagotavlja

Paul Ruppe, Linc ob D.
veletrgovina južnega sadja.
Ustan. 1853.

1700

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani

n. a. dež. življ. in rentne, nezg. in jamstvene zavarovalnice

sprejema zavarovanja na doživljenje in smrt, otroških dot. rentna in ljudska, neškodna in jamstvena zavarovanja.

Javen zavod.

Absolutna varnost.

Nizke premije.

Udeležba na dividendah pri življenskem zavarovanju že po prvem letu: Stanje zavarovanj koncem
leta 1914. K 173.490.838.—
Stanje garancijskih fondov koncem leta 1914. K 48.732.022.76
V letu 1914. se je izplačalo zavarovancem na dividendah iz čistega dobička . . . K 432.232.66

Kdor namerava skleniti življensko zavarovanje, veljavno za vojno zavarovanje,
naj se v lastno korist obrne do gori imenovane podružnice. — Prospekti zastoj in
pošiljne prosto.

Sposobni zastopniki se sprejmejo pod najugodnejšimi pogoji.
Marije Terezije cesta št. 12.

IV. c. kr. avstr. razredna loterija.

Žrebanje 4. razreda

9. in 10. septembra t. l.

	Dobitki	Kron	
1 za 100000	1 za 100000	1 za 100000	1 za 100000
1 za 50000	1 za 50000	1 za 50000	1 za 50000
1 za 40000	1 za 40000	1 za 40000	1 za 40000
4 po 10000 = 40000	4 po 10000 = 40000	4 po 10000 = 40000	4 po 10000 = 40000
8 po 5000 = 40000	8 po 5000 = 40000	8 po 5000 = 40000	8 po 5000 = 40000
16 po 2000 = 32000	16 po 2000 = 32000	16 po 2000 = 32000	16 po 2000 = 32000
35 po 1000 = 35000	35 po 1000 = 35000	35 po 1000 = 35000	35 po 1000 = 35000
40 po 800 = 32000	40 po 800 = 32000	40 po 800 = 32000	40 po 800 = 32000
54 po 600 = 32400	54 po 600 = 32400	54 po 600 = 32400	54 po 600 = 32400
2590 po 200 = 518000	2590 po 200 = 518000	2590 po 200 = 518000	2590 po 200 = 518000
2750 dobitkov	2750 dobitkov	2750 dobitkov	2750 dobitkov
K 160.—	K 160.—	K 160.—	K 160.—
K 80.—	K 80.—	K 80.—	K 80.—
K 40.—	K 40.—	K 40.—	K 40.—
K 20.—	K 20.—	K 20.—	K 20.—
K 40.—	K 40.—	K 40.—	K 40.—
K 20.—	K 20.—	K 20.—	K 20.—
K 10.—	K 10.—	K 10.—	K 10.—
K 5.—	K 5.—	K 5.—	K 5.—

Srečke za ta razred priporoča

Poslovnica c. kr. avstr. razredne loterije

Ljubljanska kreditna banka

v Ljubljani.

in njene podružnice v Celovcu, Celju in Splitu.

Povečane slike

do naravne velikosti, kakor tudi
oljnat portrete na platno
izvršuje umetniško po vsaki
3409 fotografiji 3409

DAVORIN ROVŠEK

prvi fotografski in povečevalni zavod
v Ljubljani, Kolodvorska ulica 34a.

Sveže
češplje in hruške (tepke)

kupuje vsako množino in po najboljših cenah

1638 veležganjarna sadja

M. Rosner & Co. Ljubljana.

Kupujem

sveže češplje in hruške

za destilacijo žganja po najvišji ceni. Ga-
brijel Eržen, Zapuže pri Lescah Go-
renjsko. 1674

ANTON BOČ

barvarija in kemična pralnica
Ljubljana, Selenburgova ul. 6

Dela se izvršujejo tudi na
Glinah št. 46 Nizke cene!
Točna in solidna postrežba
Obstoj tvrdke že čez 50 let.

Zakup hotela.

V sredini mesta Zagreba se da v zakup
hotel z gostilno, kavarno,
velikim dvgl. iščem, hlevi
in keoriščem.

Eventuelno se tudi prodaja.

Naslov pove uprava »Slovenca« pod šteč. 1659.

Ovčjo volno

vseh vrst in vsako množino

kupuje po najvišjih cenah

J. Grobelnik, 1718

Ljubljana, Mestni trg šteč. 22.

3 krave breje

se prodaja ali zamenja za klavno živino. Na-
daljna pojasnila daje Vnovčevalnica za
živino v Ljubljani, Dunajska cesta 29.
1673

Novo izšlo! Novo izšlo!
Sloviti 1681 (3)

Favorit-
modni album

za jesen in zimo 1915/16

kakor tudi vsi novi kroji so v
zalogi pri tvrdki

M. Ranth

Ljubljana, Marijin trg.

Glavno zastopstvo za Favorit za Kranjsko.

Favorit modni album, cena K 1.00, po
pošti K 1.10; Favorit-mladinski (perilo)
album, cena K 1.00, po pošti K 1.10.